SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anyt, una pesseta de rebaixa

EL·POBLE·CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX NUM.-2.723 | BARCELONA, DIMECRES 21 DE AGOST DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Ultims díes de les
GRANS REBAIXES
EN ARTICLES D'ESTIU
Descomptes de 50, 40, 30, 25, 20, 15 y 10 per 100
sobre'ls preus marcats
Acaben el 24 d'agost
SECCIO DE TEIXITS COLOR (PLANTA BAIXA)
Teixit classe forta pera davantals y refajos, gran varietat en dibuixos; el metre, a ptes. 0'35
SECCIO DE MERCERIA (PLANTA BAIXA)
Cotó hidrófil, classe extra, en paquets de 10 a 1,000 grams
PREUS REDUITS

Bàsculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

La portada d'aigües

Les bases acordades per la Ponencia de la Comissió y el representant de Dos Ríus.--Drets y obligacions de les dues parts.--3.000,000 de pessetes de rendiment net anyal garantisades

Les bases acordades amb el representant auoritsat de Dos Rius contenen estipulacions importantíssimes, fixades després d'un estudi complet y en el curs d'una llarga y afortunada negociació.

Les societats abastadores s'obliguen a vendre a l'Ajuntament les seves concessions, instalacions y propietats relacionades amb l'inventari de l'Assessoría de 17 d'octubre de 1911, amb els comptadors colocats en primer de juliol que no perteneixin als abonats, comprometentse a entregar, en virtut desi seus drets, un tapdal d'aigua potable de 160,000 metres cúbics diaris. L'entrega será immediata en quant a 106,600 metres cúbics, realisantse la dels 53,400 metres cúbics restants després d'executades les corresponents obres, pera les quals se senyala el plas máxim de tres anys, y de rebudes les obres y d'aforada l'aigua.

El preu es la quantitat de 72.000,000 de pessetes en efectiu metálic. Se pagaran 50 milions en l'acte de la firma del contracte, 10.000,000 al cap de tres anys, previa comprovació de l'existencia dels 106,600 metres cúbics d'entrega immediata, y 12 milions tres anys després d'executades y rebudes les obres que les empreses han dé realisar pera l'efectiva entrega dels esméntats 53,400 metres cúbics. Les quantiatáts aplassades devengaran interés a raó del 4 y mitg per cent, o sigui els deu milions desde la firma de l'escriptura, y els dotze milions desde la recepció de les obres y l'aforo de l'aigua.

Si no's justifica l'existencia dels 106,600 metres de la primera entrega, se rebaixará dels deu milions del segon plas l'import dels que manquin, a raó de 300 pessetes cada un, retornant les empreses l'interés cobrat en la part corresponent. Si manquen metres cúbics de la segona entrega, el seu import, a raó de 200 pessetes, se deduirá dels 12 milions del tercer ptas, reemborsant les companyies l'oportuna part dels interessos. An aquests efectes se practicaran els necessaris aforos de comprovació de tot el capdal, realisantse en els dipósits y per la Comissió técnica que's nomeni de comú acord, sotmetentse les diferencies a un tercer técnic designat, en el cas de discordia, pel ministre de Foment.

La part aplassada del preu ha de constituirse en dipósit en un establiment de crédit d'aquesta ciutat. Podrá ferse en valors del Municipi o altres al tipu de cotisació; peró s'adoptaran les garanties necessaries tant pera assegurar el canvi de la moneda espanyola a la francesa a un tipu máximde 8 y mitg per cent, com pera l'efectivitat del pago en metálic.

Van a cárreg de l'Ajuntament algunes prestacions. Els censos y drets dominicals que pesen sobre algunes finques compreses en la venda, les pensions dels quals ascendeixen a 5.687'58 pessetes. La prestació de 114 metres cúbics diaris d'aigua. L'obligació de servir 3,400 metres cúbics venuts a perpetuitat a particulars, cobrant, en canvi, els cánons que satisfan els compradors en quantitat de 73,896 pessetes anyals. El respecte als drets que resulten dels títuls examinats en quant a les cessions d'aigua en pago de servituts d'aqüeducte de pas y de tubería, en una total quantitat de 1,480 metres cúbics diaris que no estan compresos en els 160,000 objecte del contracte de compravenda. Y algunes obligacions contretes amb diversos Ajuntaments, que representen la prestació d'uns 32 metres cúbics per día.

Com a garantía de l'acord, les empreses asseguren que amb la quantitat d'aigua destinada al consum mitg diari en 1911, o sigui 60,000 metres cúbics, dels quals s'en facturen 43,000, regint iguals tarifes y amb les mateixes condicions d'explotació, l'Ajuntament obtindrá un rendiment o benefici net de 3.000,000 de pessetes anyals, mitjansant que porti el servei pel seu compte y que desapareixin els impostos y demés cárregues que no són propies d'una explotació municipal. Y aquest benefici, que resulta de la normal explotació del negoci, se considera fonament de l'acord, el qual, en conseqüencia, quedará sense efecte si no résulta comprovat, abans de la firma del contracte, de l'estudi de la comptabilitat y dels comprovants de les empreses.

Per altre part, les companyies assumeixen la responsabilitat de fer efectives totes les cárregues que afecten als immobles compresos en la venda. S'obliguen, además, a subsanar els defectes senyalats en el dictamen de l'Assessoría de 31 de maig últim. En garantía d'aquestes obligacions, tindrá lloc la retenció d'una quantitat del darrer plas, o sigui de la que equivalgui al valor dels defectes no subsanats, fixat per dictamen de dos advocats d'aquest Colegi, designats de comú acord, y en el cas de discordia entre aquests, pel degá del mateix Colegi. Y el darrer plas del preu quedará igualment afecte, fins al día del seu pago, a les responsabilitats eviccionaries que puguin produirse.

Pera que la Corporació municipal logri immediatament els productes de l'explotació normal del servei, ensinistrant interinament el seu personal amb el fí de posarse en condicions de péndrela pel seu compte, queda la mateixa encarregada á les empreses abastadores pel terme de sis anys, plas senyalat pera la comprovació total dels capdals compresos en la venda. Aixó té lloc, además, com a garantía de que mentres no s'alterin les condicions indicades, s'han de produir els mateixos beneficis de tres milions de pessetes anyals. Podrá, no obstant, l'Ajunatment alterar les tarifes y les demés condicions del servei, tenintse en compte les modificacions pera la liquidació justa dels beneficis líquids. An aquest efecte les empreses podran constituir una nova societat, amb domicili espanyol, y l'Ajuntament per la seva part creará, pera'l régim de l'explotació del servei, una Junta autónoma, la composició y les atribucions de la qual se determinaran en el seu Reglament.

L'empresa explotadora o arrendadora cobrará, com a preu total del seu servei, assumint la responsabilitat d'una bona conservació, la suma de 1.455,000 pessetes a l'any pera un servei en el qual el consum mitg diari, o sigui el capdal tret dels manantials, no excedeixi de 60,000 metres cúbics, ni s'alterin les actuals condicions de explotació. Si el consum mitg diari es superior a 60,000 metres cúbics, l'empresa percibirá un aument de 21 pesseles a l'any per cada metre cúbic medit en els dipósits. Aniran a cárreg de l'Ajuntament les obres noves, peró podrá la companyía realisarles fins à 200,000 pessetes anyals, segons el quadro de preus unitaris formulat per la Junta autónoma, pera'ls treballs propis del desenrotllo normal del servei. Cada tres mesos se liquidaran els productes de l'explotació y els interessos de la part aplassada del preu. Al terminar el contracte d'explotació, s'entregará'l servei en bon estat de funcionament, amb el dret de la Corporació municipal d'adquirir a preu de cost el carbó y els materials en poder de l'empresa.

Está reservat a l'Ajuntament el dret de passar les aigües de la seva propietat procedents de diferents alumbraments, per la xarxa de distribució de les empreses, el día en el qual dites aigües se trobin en les condicions degudes.

Les darreres estipulacions fan referencia al pago per l'Ajuntament dels gastos de l'escriptura y del contracte d'explotació y dels impostos que per raó dels mateixos se devenguin, a l'aprovació de l'acord per l'Ajuntament y per la Junta de Vocals Associats per tot el 31 de desembre d'aquest any, y a l'otorgament de la compravenda abans del 31 de desembre de 1913.

JOAN RAU

El concepte de la moral

El Congrés de moral que d'aquí a poc se reunirá a La Haia, dona actualitát á la figura d'un gran francés, M. Emile Boutroux, que representará el seu país en aquell aplec de savis.

M. Boutroux ha enviat a dit Congrés una comunicació, que es objecte de grans comentaris entre'ls intelectuals, per les novetats que introdueix en el concepte de la moral y les observacions que fa sobre la seva ensenyansa.

M. Boutroux combat l'idea, generalment extesa, de que l'ensenyansa de la moral sigui incapás de determinar l'acció. Els homes — diu — porten fins a la manía la costum de raonar la seva conducta. Fins els criminals més emperdernits y odiosos demostren amb desconcertadora llógica, que no tingueren altre móvil, al realisar l'obra, que'l de venjar la justicia, castigant el crim d'un individu o de la societat, y raons d'aquesta mena estan molt lluny d'esser sofismes preparats després de la comissió del delicte. Lo que hi ha es que sovint s'enganya l'home respecte al raonament y la impulsió. Una prova de que la passió o l'instint no constitueixen la sola sustancia dels seus raonaments, está en que la llógica pura y simple exerceix sovint sobre nosaltres influencies decissives.

El gran filosop acaba d'aquest raonament que la moral es inseparable de l'ensenyansa de la moral .En efecte, l'home no pot complir amb el seu dever si l'ignora, y solament mitjansant l'ensenyansa es capás de compendre'l seu dever concret, positiu, actual.

Seguidament M. Boutroux dona una original definició de la moral. Moralitat — diu — es esfors, bona voluntat, imperi sobre sí mateix, amor a l'ideal, oblid complet de remuneració pel bé que's fassi. Y consisteix també en la conformitat amb les condicions de l'existencia de la societat, en el respecte a les tradicions que arriberen a ser lleis, en l'acord amb els demés homes y en l'inserció de l'individu en l'obra comú.

Els principis compresos en la primera part pertanyen a la categoría de les coses que no s'aprenen; peró els de la segona poden perfectament ensenyarse y apendres.

En aquests termes se compendia y enclou l'ensenyansa de la moral, de la mateixa manera que existeixen dues maneres d'assentar l'unió entre'ls homes; una despótica y cega, la que estima que tant sols els elements universals y estrictament intelectuals de l'existencia tenen un valor absolut, y que en l'identitat pura y simple de pensament y acció resideix la forma ideal de la societat humana. Peró deu admetres que en cap individu, en cap institució humana, resideix el patrimoni de la cordura y de la saviesa. Els homes y les agrupacions humanes poden alcansar immenses ventatges, coneguentse y ponderantse les ideés dé que no participen y d'aquesta manera poden agruparse, completantse en unió recíproca.

De les dues concepcions de la vida, la segona es més humana y més bella.

La mare den Pere Corominas

Segueix en greu estat la mare del nostre amic.

Ahir fou portada en automóbil a Barcelona. Abans anaren a Vilassar de Dált, ont el senyor Corominas estiuejava, els doctors Esquerdo y Humbert, els quals celebraren consulta amb el metge de capsalera doctor Capdevila. Més tard el doctor Pi y Suñer, metge de la familia, desde Roses ont estiueja aná an aquella población, visitant també a la malalta.

Les impressions de tots aquests facultatius no foren gens optimistes.

Reiterem el nostre desitg d'una completa y total millora.

ELS OBRERS
davant de les reivindicacions nacionalistes

El cas de l'Austria

Ja hem consignat que, de 1897 ensà, el socialisme austriac està organitzat federativament. Sis partits nacionals l'integren: l'alemany, el txec, el polonés, el ruteni, l'eslové y l'italià. (1) Y heusaquí que ni'l federalisme ha estat prou pera apaigavar les querelles nacionals entre'ls socialistes de l'Austria.

Això es una prova que'l federalisme, quan no porta en ses entranyes vives el séntit nacionalista, es una bella cosa vuida. Els socialistes alemanys havíen acceptat l'organització autonomista del llur partit en terres de Austria. Peró quan s'han trobat davant de les reivindicacions positives y pràctiques del poble txec, no hi han volgut saber rés, y s'han fet enrerra.

Tal ha succeit en la qüestió de les llengües. Els diputats nacionalistes txecs han demanat l'ús oficial de la llengua txeca en les escoles, en els tribunals, en les oficinés públiques, etz., de la Boemia. Han votat en contra d'aquestes peticions els socialistes alemanys. Els socialistes txecs han votat en pró.

Extraientlo de la meva «Historia contemporania dels moviments nacionalistes», puc esmentar aquí un interessant episodi d'aquesta lluita.

En els darrers temps s'ha creat a la Boemia una gran corrent emigratoria d'obrers, corrent que's dirigeix principalment al país alemany d'Austria y sobre tot a sa capital, Viena. Hi ha, además, un gran nombre de obrers txecs que treballen alternativamént a Viena y a Boemia. D'aquí ve que entre la población de la capital austriaca hi hagi 400,000 txecs, en llur grossa majoría treballadors.

Els patriotes txecs no volen que aquesta corrent emigratoria representi una pèrdua de fills y de forsa pera la llur nacionalitat. Aspiren, a que sigui, no una sagnía, sinò una expansió. Y procuren solícitament que'ls compatricis que s'en van a terra alemanya no sofreixin un procés de desnacionalització. Amb aquest fí han constituit a Viena una associació destinada a fundar y sostenir en aquella ciutat escoles de llengua txeca.

Fa un parell d'anys, un diputat nacionalista txec, Stanek, membre del partit agrari, presentà al Parlament austriac una proposició pera que l'Estat concedís a l'associació txeca aludida una subvenció de 100.000 corones. Unànimement, els diputats socialistes txecs defensaren la proposició. Precisament les escoles txeques de Viena son altament útils als obrers immigrats, que sense elles haurien de dur els llurs fills a les escoles alemanyés, ont se'ls ensenyaría en una llengua diferénta de la propia, cosa que'ls produiría considerables dificultats. Al llur torn, els socialistes alemanys se pronunciaren contra la proposició. Els socialistes polonesos, italians y rutenis se van abstenir.

Passada la proposició a votació, fou rebutjada per quatre vots de majoría. Votant en contra, els socialistes alemanys havíen decidit sobre la sort de la proposició. Amb aquest motiu, la prempsa socialista de Boemia'ls atacà duríssimament y una violenta polèmica entre uns y altres se va promoure.

Els partits nacionalistes burgesos de Txeckly (2) no sostenen pas millor que'ls socialistes d'aquell país les reivindicacions llingüístiques.

Hubert Lagardelle fa constar els motius que en defensa de llur conducta aleguén éls socialistes txecs. «Ells troben llur justificació—escriu—en la justicia d'aquestes disposicions y també en la necessitat de no deixarse posar en situació inferior, davant llur nació, pels diputats burgesos. Aleguen sobre tot que la lluita per la lliberació social sempre s'ha confós y se confón encara, a Boemia, amb la lluita per la lliberació nacional.— Contrariament, els socialistes alemanys objecten que'ls txecs sobrepassen aixi lés fités de l'autonomía y cauen en el pitjor nacionalisme.»

***

Algú podría creure que, enfront dels socialistes txecs, plenament nacionalistes, els socialistes alemanys d'Austria defensen la tendencia antinacionalista, o al menys extranacionalista.

Doncs no hi ha rés d'això. Encara que infentin distressarho, els socialistes alemanys de l'Austria, al combatre les tendencies déls txecs, ho fan, no desde un punt de vista internacionalista y proletari, sinò desde un punt de vista alemany. L'esguart perspicàs de Lagardelle ho ha vist clarament. Y constata en els socialistes alemanys d'Austria «l'existencia d'un fort sentiment exclusivista alemany anàleg al sentiment separatista txec.» (1)

En el Congrés celebrat l'any passat a Innsbrück, els socialistes alemanys-austriacs prengueren decisions agressives contra'ls txecs. Allí s'acordà apoiar els sindicats boemis adherits a l'organització central austriaca contra'ls sindicats txecs separats d'aquella; el reconeixement d'un nou partit socialista txec centralista, diferent del partit socialista autónom existent; y la convocació d'una próxima reunió pera reconstituir el partit socialista internacional d'Austria. El sentit dels acords es ben unitarista. No obstant això, molts congressistes, especialment els délégats dels obrers alemanys de Boemia y de Moravia (2), els quals trobaren tebis y pocs enèrgics els acords susdits. «Fenòmen més greu— afegeix Lagardelle—, hi va haver també alguns intelectuals d'origen alemany, que proclamaren la superioritat de la cultura alemanya sobre la cultura eslava y la necessitat d'assimilar de grat o per forsa les nacionalitats inferiors.»

Hubert Lagardelle veu en els acords dél Congrés d'Innsbrück mesures de «rigor aparent», degudes a la política d'equilibri y contemporització d'Adler. Peró les conclusions a que ell arriba en aquest problema, tenen un sentit diametralment contrari. El arranjament del conflicte no'l veu pas en la reconstitució del vell partit socialista unitari austriac, sinó en la reforma de l'organització adoptada en 1897 en el sentit d'una major autonomía. Al seu entendre, cal anar envers «un federalisme més desligat, de bases amplément nacionals.» Això mateix diu que pensen els esperits inteligents del socialismé austriac. Y com a resum del seu estudi, l'eminent éscriptor formula aquelles sucoses preguntes que vaig posar com a lema al meu article precedent: «En el fons, no es això confessar que cal fer al punt de vista nacional la seva ampla part? Y que a mesura que's desenrotlla, el socialisme emmanlleva'ls seus eléments al medi històric que l'envolta?»

***

Aquí tenen els antinacionalistes de certs partits espanyols titulats avansats y liberals, el parer d'un socialista, d'un sindicalista de la novíssima escola com l'Hubert Lagardelel. Aquí tenen—fixinshi bé!—una «veu d'Europa...»

A. ROVIRA Y VIRGILI

(1) Es sabut que al Trentí y a la regió adriática hi ha 700,000 italians de rassa y de llengua, que pertanyen a l'Austria. Alló es *l'Italia irredenta.*

(2) Nom txec de la Boemia.

(1) En l'article anterior ja vam explicat com s'ha constituit a la Boemia una organització sindical separada de la del reste d'Austria.

(2) Aquesta darrera provincia austriaca està habitada principalment per txecs y forma part del territori nacional de Boemia.

Notes y comentaris

Tramvíes y tramviaris

No vol «La Publicidad» que sigui dit que ella que té sempre opinió, fins en coses que no n'hauría de tenir, comensa a opinar en contra de l'aplassament de tramvíes. Que vol esser neutral, que vol esperar a que'l senyor Marial respongui amb un foliet a la ponencia dels senyors Suñol, Roura, Carner, Corominas, Layret y Bastardas, que...

Si que li costa a «La Publicidad» terse amb un judici que tothom posseeix y tothom en contra. Perqué tota, tota Barcelona formula contra l'aplassament de la reversió dels tramvíes els mateixos calificatius que'ls nostres ilustres amics. A favor no hi han més que'ls regidors que la votaren. Que trobaran defensors? Es cosa fácil, peró no seran defensors francs, que donguin noblement la cara, sinó per sota ma, subrepticis, covards. «La Publicidad» no deu esser d'aquests. No són amics seus els que votaren l'aplassament? No té amb la seva inteligencia y la seva honorabilitat? Doncs, deixis d'incertituts y de jugar a habilitats. Sempre s'es més gran fent de gos de presa, fidel y valerós, que no pas de ratolí.

Que per qué no hem defensat y no s'ha defensat el senyor Lluhí dels cárregs ridícols, els quals constitueixen pera ells noves acusacions, que li fan en Tauler, en Roig y en Ricart? El senyor Lluhí, dintre de la Junta Municipal, explicá tota la seva conducta com a quefe de minoría, conducta que la Junta va aprovar. El senyor Lluhí, en la propera Assamblea de setembre, tornará a explicarla públicament, y aleshores aquests senyors que per tota defensa diuen que feren lo que feren perqué'ls ho deixaren fer, com si en Lluhí no hagués parlat y votat contra l'aplassament, sense esser seguit per ells, han d'acudirhi a donar la cara. En Lluhí no la nega mai la cara, ni nega les explicacions quan el qui les hi demana té una autoritat o un valor pera ferho. A la Junta Municipal varen esser cridats els regidors de que estem parlant y no acudiren. En Lluhí, sí. A la darrera Assamblea, en Lluhí hi era, mes no els regidors. El senyor Marial va cáure malalt y malalt greu, desgraciadament, empró, y els altres? Y els senyors Ramoneda, Ricart, Roig y Tauler?...

Que'ns falta valor? Ni pera aixó, ni pera res. Estem fent lo que cap partit havía realisat fins ara y arribarem al finál. Ni «La Publicidad», ni ningú, ho impedirá. La Assamblea sentenciará nostre plet intern, la nostra qüestió disciplinaria. En quant a la reversió, li assegurem a «La Publicidad» que no's portará a terme. Ella, que no vol véurela, no tindrá més remei que contemplar la commoció ciutadana y l'escandalitzadá curiositat espanyola, tant intensa com quan agafats de les mans passejaren per Espanyá les figures den Lerroux y den Gonsal de Rivas.

Una querella

Un periódic diu que'l senyor Carcereny s'ha querellat per injuries contra entitats del districte VII que li demanaren la renuncia de l'acta, per haver ingressat en el reformisme.

La comunicació que tant li cou al senyor Carcereny, ja fa algun temps que va aparéixer, potser un mes, y fins avui se veu que no ha sentit les injuries el novell regidor y reformista.

Trobem que li tindrien d'oferir, ara que sembla's decideix a fer calor, un refresc d'honor, ja que an en Forcada li dedicaren pels mateixos motius un vi d'honor. Tal vegada aixi el senyor Carcereny recobraría la serena calma que aquella comunicació sembla haverli fet perdre.

Varies

«La Publicidad» d'ahir publica unes apreciacions sobre l'Assamblea de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, reproduides de «La Veu».

Titula la nota aixi: «Del enemigo el consejo». De l'enemic? Y ca, home!

—A Lleida s'hi está organitzant un miting de propaganda conjuncionista, en el qual ha sigut invitat en Melquíades Alvarez.

—A Madrid se proposen aixecar una estatua an el que fou quefe del partit republicá progressita don Josep M.ª Esquerdo. La prempsa republicana madrilenya acull l'idea amb entusiasme.

ECOS

XAFAGOR. Suen els fronts, les mans, la cara tota y per tota la pell sentim set, igual que a la gola. Ens en anem al mar, a l'aigua del mar, com a element de primera necessitat y com a delectació. Peró a la platja hi canta'l vent amb veu regollosa y les ones, agafant el color gris plom dels nuvols, fan regates, inflantse desesperadament. Una barca desfeta, un banyista fent el mort y quansevol setmanari gráfic madrileny podria fer d'«après-nature», escenes de temporal y de naufragis.

La set del cos, no podem satisfera. Tant sols alguns mínyons d'aquells que hi disfruten a l'aigua en els mesos de desembré y febrer, com si tinguessin pell de tritons, se belluguen per entre les onadés. Y un home, malgrat la calor, malgrat els desitjos de fruir la delicia de l'aigua no'ls enveja.

Y resignadament, pera no actuar de Tántals estiuencs, prenem un amer-picon, lo més fresc possible.

—◘—

CONTINUEM, continuem amb les escriptures del mes d'agost...

Tots nosaltres hem sigut captivats per l'encant del cantiret de vidre, que, ple d'aigua fresquíssima, s'enjoia amb diademes de líquides perles y diamants.

Doncs heusaquí que un amic nostre ha descobert el modo y la manera, com aquest cantiret de vidre, el qual té una vaga semblansa amb les bambolles de savó, pot ser, al mateix temps que un encant, una alegria. Qué diem una alegria? Una font d'alegries, un barret de rialles si voleu.

El miracle'l fa un peix, un peix de bola.

Se tria ben aixerit y vermell, que sembli, com semblen quasi tots, fet de caramello y se fica dintre'l canti, juntament amb l'aigua fresca y regalada.

Després se beu—un peix que sembli de caramello no fá escrúpol—y quan se decanta el cantiret, el peix, atret per la corrent dé l'aigua, s'acosta al broc y fa ganyotes ámb aquell morret tant preciós, y mira, mira graciosament... Se coneix que s'hi fixa,

El bebedor sent unes ganes de riure inaguantables. En efecte, riu y s'ennuega; després tus, llensa l'aigua, se mulla y rjuen tots els qui'l volten. El peixet, mentres tant, bat la cua y dona voltes per dintre la seva gabia cristallina.

Un espectador, que sempre n'hi han de pràctics, diu: Se beu poc aixi, se beu poc. Llástima que no hi hagin peixos que nedin en el vi. En ficaria un dintre'l porró de casa.

—◘—

L'EDITOR ANTONI López está acabant en la seva imprempta'l Diccionari catalá-castellá y castellá-catalá que ja fa temps té compost el nostre company Rovira y Virgili. Aquest Diccionari no es, com tants altres del seu genre, una reedició déls diccionaris anteriors, sinó una obra redactada de cap y de nou, pacientment y minuciosament. Aixi s'explica que contingui més de mil paraules, ben vives, de la llengua catalana, que no figuren en els diccionaris fins avui publicats.

Les condicions materials de l'obra tenim entés que serán immillorables. S'han empleat carácters d'imprempta nous y el paper es especial, fabricat expressament a l'Alemanya. Té aqueix paper la qualitat d'esser fort y bó tot restant prim, a fi de que no fassin gaire envolum les mil planes que tindrá'l llibre. Aixi aquest será un veritable manual.

Durá'ld ccionari un próleg den Pompeu Fabra.

Segurament abans d'un parell de mesos veurá la llum.

—◘—

AL CARRER d'Austias Marc, tocant al del Bruc, un humil porter ha tingut una pensada. Al peu del plátan que ombreja la escala, custodia del qual li es confiada, hi ha plantat mill. Aquest ha llensat a flor de terra la seva verda cabellera—que imita al blat en els pessebres—y avui l'arbre barceloní reposa, en aquell lloc, sobre una suau catifa.

Per qué no's pren exemple d'aquest porter? Podria ser, no mill, sino aquí rosers, allí clavells, més amunt dalies o crisantems. Regant les plantes, se regarien els arbrés, els nostrés carrers semblarien un jardí, millor, ho foren y aquestes taques verdes y vírolades, farien més bé que no'ls anuncis enllumenats que trepitjem per les Ramblés.

—◘—

EN «EL LIBERAL» de Madrid, aquests diaris que per l'innumerables s'assemblen als Folchs y Torres, arribat ahir a Barcelona, hi ha un article de don Adolf Marsillach, titulat «La de los grandes destinos». Es tot ell una alabansa de la nostra ciutat y un anatema pels qui en malparlen y la bescanten.

Celebrem la nova fe del senyor Marsillach y el seu penediment. No fá un any que aquest senyor publicava «La Ciudad Anárquica». Aquesta ciutat era la nostra. Qué es lo que ha fet canviar tant radicalment de criteri a don Adolf Marsillach, el qual, fá comptats dies, llensava damunt Barcelona totes les abominacions?

Tornem a celebrar que Barcelona pera l'autor de «La Ciudad Anárquica», sigui la ciutat dels grans destins, encara que ja suposem que'l senyor Marsillach no pren aquest darrer mot a la manera burocrática y madrilenya. Mes si aixi ho fa, tenim por de que no pugui continuar amb les noves crónicques barcelonines en «El Liberal», mancat d'inspiració.

Declaracions den Magalhaes Lima

Un diari de Madrid publica unes interessants declaracions de l'ilustre repúblic portugués Magalhaes Lima, que'ns complavém en extractar.

Referintse al rompiment entre Portugal y Espanya de que tant s'ha parlat aquests dies, ha dit en Magalhaes que creu impossible tota ruptura entre'ls dos pobles perqué'ls cors d'ambdós vibren amb la mateixa intensitat. Seria també més que impossible, inconvenient el rompiment, en aquests instants én que's concerta entre'ls dos paisos un tractat de comers en que están interéssats éls comerciants, els industrials y els agricultors. Nosaltres, ha dit, pensém canviar no solament nostres productes, sinò també nostres idees, per conferencies donadés pér éspanyols a Lisboa y per portuguesos a Madrid, pel canvi sempre creixent de nostres obrés literaries y artístiques y per les visites constants de pedagogs ilustres.

Diu que comprén que la República té grans y poderosos enemics, perque representa una monarquía menys a Europa. Els reaccionaris acudeixen a les falses noves, a les informacions tendencioses, descrivint el país un estat de sobressalt y alarma, pera desacreditarlo, quan la República segueix una marxa normalíssima y afirmen tot lo contrari, revela una ignorancia completa. La calma y la tranquilitat que regnen arreu, la satisfacció que experimenta'l poble amb les noves institucions, son testimonis irrecusables de sa entera identificació amb la República. Hi ha noves que son veritables infames y que, lluny de contribuir al descrèdit de nostres institucions democràtiques, contribueixen al de aquells que alteren la veritat per un égoísmé incalificable. Afirma que la recent incursió ha sigut molt profitosa pera Portugal, perque ens ha donat una prova de la confiansa que a l'exèrcit mereix la República portuguesa. Creu fermament que aquesta incursió serà la darrera, encara que s'han d'esperar sempré sorpreses que preparen els qué désitjarién una restauració solament pera satisfer els seus insaciables apetits.

Nosaltres, diu, no pretenèm saber si'l marquès de Villalobar es o nó monàrquic. Això ens es indiferent. Lo que volém es qué réspecti'ls nostres drets, així com nosaltres respectém els d'altres nacions. Aquesta es la sola y veritable base d'una política honesta, de recíproca confiansa y de confraternitat entre'ls dos pobles.

Afirma que a Portugal no hi ha mala voluntat contra Espanya. Lo que hi ha es solament dos governs, un davant de l'altre y no dos pobles en pugna. Creu que l'instauració de la República ha creat encara majors afinitats amb l'Espanya popular; perque en totes les democracies éls poblés s'aproximen naturalment per les seves tendènciés progressives.

Estableix en Magalhães Lima una diferencia entre'ls emigrats y els conspiradors polítics. L'emigrat es a tot arreu una persona sagrada y inviolable. Una veritable democracia no podría demanar mai l'expulsió d'emígrats. La República portuguesa ha demostrat amb les seves lleis lliberals, que réspécta totes les opinions y creencies, lo qual no passa amb els conspiradors, veritables bandolers que s'armen en un país amic y marxen a combatre un règim que es l'expressió de la voluntat d'un poble lliure, fins que'ls conspiradors han abusat de l'hospitalitat espanyola. Estic convensut, afegeix, de que si aquesta qüestió's porta al Congrés de La Haya, triomfarém completament.

Afirma en Magalhaes Lima que ara la República entrarà en la vía del treball, de la pau y de l'administració y serà un exemple de com poden governarse'ls pobles lliures amb governs lliures.

Acaba dient que Espanya ha de tenir interés en atendre les reclamacions del govérn portugués, que expressen la voluntat del país, no sols per la seva dignitat, sinó per la pacificació interna de Portugal.

El temps en el mes de setembre

L'ilustre astrònom y meteoròleg anglès, doctor Lockyer, ha fet les següents declaracions relacionades amb el temps de que disfrutarém durant el proper mes de Setembré:

«La ciencia de la Meteorología—ha dit el famós doctor—està encara en els seus comensos, però s'apropa'l moment en que's podrà predir el temps que farà, no amb vintiquatre hores d'anticipació, sinó amb alguns mesos d'anticipació.

S'ha determinat que l'atmòsfera que rodeja el nostre globu es una quantitat constant. Per conseqüent, si en un punt d'aquesta atmòsfera se produeix una baixa pressió, té que correspondre immediatament la seva alsa a un altre punt.

Així se sab que al mal temps a Islandia ne correspón un de bó a les Azores, y al revés; y la mateixa correlació existeix entre l'India y l'Amèrica del Sur.

Si's classifiquen, dones, aquestes diferencies de condicions atmosfèriques, partint de les més típiques—Bombai a l'India, y Còrdoba a l'Amèrica del Sur—serà possible marcar una especie de frontera que sérvéixi de demarcació a les dugues grans zones ont les variacions de la pressió atmosfèrica s'han equilibrat, per dirho així.

Existeix ademés, una font d'observacions, susceptible de facilitar la predicció del temps: es el Sol.

Una teoría nova vol, no sense raò, establir una relació fixa entre'l temps y les taques solars.»

El doctor Lockyer, que, com se veu, raona les seves opinions, y es ademés, molt respéctat pel lloc que ocupa davant de l'Observatori de Sonth Keusington de Londres, ha consultant els seus mapes de pressions, y predíu pera Setembre una època calurosa.

Ara hi haurà una o dugues setmanes de pluges; però com que també està demostrat en l'equilibri atmosfèric que a dos mesos seguits de pressions baromètriques baixes succeeix un mes de pressions elévadés, y sé dona'l cas de que en Juliol y Agost la depressió del barómetre es constant, resulta qué, un cop transcorreguda aquesta setmana, o a lo més dugues setmanes de pluja, seguirà un mes de Setembre calurós, amb tots els rigors estiuencs.

Así ho diu'l savi, sobre quina paraula escrivím nosaltres.

En Canalejas, poeta català

Amb la conseqüent sorpresa, llegim en l'estimadíssima «Nova Catalunya», de l'Hávana, la següent nota:

A molts lectors nostres de Cuba y de Catalunya els causará una extranyá sorpresa el títul d'aquestes ratlles, ja que deuen esser ben pocs els que sápiguen o recordin que en Canalejas, l'actual quefe del Govern espanyol, va sentirse en plena joventut inspirat per les Muses y rendí homenatge al renaixement gloriós de la Poesía catalana, escrivint en nostre idioma y en vers, una salutació a una reina de Jocs Florals de 1893.

Ara que la personalitat den Canalejas queda un xic reconciliada amb Catalunya, per l'enérgica actitut d'ell enfront de la conjura patriotera y sectaria contra les aspiracions catalanes, amb motiu del Projecte de Mancomunitats, resultará doblement curiosa la reproducció d'aqueixos versos catalans den Canalejas, el fill ilustre de Galicia y alacánti adoptiu.

Diuen así, copiats de l'«Ilustració Catalana», edició 15 agost 1893:

A la Regina dels Jocs Florals

Quan, com la mustia rosa que arrastra'l [vent que passa,
ton trono'l temps derroqui, lo teu poder [desfassa
y de tes mans arrenqui lo ceptre d'una nit,
no finirá l'imperi de ta reial historia,
que durará per sempre gravat en ma me- [moria,
gravat en lo meu pit.

Josep Canalejas Mendez.

Juliol de 1893.

Informació de l'extranger

El partit socialista alemany

«El Vorwaerts», orgue oficial del partit socialista alemany, publica aquets dies, el «rapport» anyalment presentat pel Comité Director del partit sobre les forces y l'activitat d'aquest durant els 12 mesos anteriors.

Dit «rapport» es publicat cada any abans del Congrés del Partit, el qual se reunirá enguany el 15 de Setembre a Chémnitz.

De dit «rapport» ne treiém els següents dates més interessants:

El 30 de Juny 1912, el partit social-demòcrata comptava 970.112 membres inscrits, dels quals 130.371 son dones. L'any passat, el partit comptava 836.562 membres, dels quals, 107.693 dones.

Per lo tant el nombre d'adherits aumenta en el darer any de 133.550 membres, d'élls 22.678 dones. Això dona un aument general del 15'9 per 100, o sigui de 15'2 per 100 de homes y del 21 per 100 en el nombre de dones.

La xifra de suscriptors a la prempsa socialista arriba a 1.478.042, lo qual representa un aument de 171.577 sobre'l nombre de suscriptors de l'any passat.

La qüantitat import de les suscripcions van passar de 9.800.797 a 11.111.042 francs, y l'import dels anuncis de 7.316.627 francs a 8.538.120 francs.

Entre les diferentes Dietés de l'Estat, el partit socialista alemany comta 224 representants, lo que fa un aument de 66 representants més que l'any anterior.

Té també'l partit socialista alemany 2531 consellers municipals en 470 ciutats y 7.593 en 2.680 ajuntaments rurals, o sigui en total 10.124 regidors.

La caixa central del partit gasta pera les eleccions del Reichstag 1.137.500 francs.

«La Joventut Obrera» que es l'orgue oficial de la Joventut Socialista, va veure aumentar el nombre dels seus suscriptors de 65.000 a 80.100, lo que representa un aument de 15.100.

Les dones socialistes alemanyes tenén també son periòdic, que es el setmanari titulat: «Igualtat» y té actualment 107.000 suscriptores.

Heusaquí lo que realment se'n pot dir un partit organitzat, com els nostres!...

Fransa al Marroc

Qui es Muley Yuseff

Informes vinguts de Tànger ens permetén donar avui una idea de qui es el nou soldà del Marroc Muley Yussef, la personalitat del qual fins ara havía estat forsa obscura.

Muley Yussef té 31 anys. Fou nat 40 dies justos després de son mitg-germá Abd-El Aziz—com aquest es nat d'una circassiana que viu encara y que estima a son fill fondament car ha perdut els seus fills. Muley Yussef té ua hermosa presencia; té'l color menys bronzejat que'ls seus germans.

Molt afecte a Abd-El-Aziz durant el regne d'aquest, li restà fidel fins al darrerament y fou ferit a sos costats quan la desfeta de la mehalla imperial en 1908.

Per consells d'Abd-El-Aziz, després de la caiguda d'aquest, Muley Yussef se n'anà a Fez. Muley Hafid l'acullí bé y li donà'l comanament d'una mehalla.

Aquesta simpatía que l'ex-soldà no tingué pera cap altre germà seu, mes que pér raons d'afecte per les condicions brillants de Muley Yussef que l'Hafid no tenía.

Muley Yussef no té mes que un gros defecte: el de no esser gairé conégut pér lés tribus y per lo tant, el carèixer davant de aquestes, de prestigi personal.

(PÈR TELEGRAF)

La situació a Marrakesc

Tànger. — Les darreres noticies de Marrakesh, que alcansen al día 15, diuen que'l cónsul de Fransa ha rebut orde de sortir de la ciutat.

La resistencia s'ha organisat amb les tropes de la guarnició y contingents dels caids El Glaui y M'Tugui, en total, un miler d'homes.

Les forses del pretendent El Hiba se trobaven en la data esmentada a pocá distancia de Marrakesh.

Comentari anglés

Londres. — «The Times» publica un llarg article contenint un avens del projecte de tractat franc-espanyol sobre'l Marroc.

Diu que aquest document consta de 22 articles, pertanyents a dues categories. La primera regula la qüestió de la delimitació de la frontera y la segona's refereix a les qüestions administratives.

Espanya conserva la seva zona del Nord y obté la montanya Ghani, que domina la posició d'Alcássar; peró li es prohibit fortificar dita montanya.

Espanya cedeix a Fransa gran part de la zona del Sud, conservant, amb tot, Ifni y la part de la costa, en una extensió de 100 kilómetres.

El califa de la zona espanyola será elegit d'una llista presentada per Espanya.

Les missions franciscanes quedaran composades per religiosos francesos y espanyols. Unicament la Santa Seu tindrá'l dret de crear noves diócesis. Fransa y Espanya's concertaran amb la Santa Seu, directament, cada una per la part que li correspongui, respecte d'aquest punt.

Fransa y Espanya conservaran, cadá uná dins de la seva zona, els seus productes y els drets de Duana.

Amb tot, Espanya entregará al Banc del Marroc l'import de les tases duaneres cobrades en els ports de la zona espanyola.

L'internacionalisació de Tánger no queda regulada per aquest tractat.

El port de Tánger será autónom.

Tánger tindrá una municipalitat y estará baix l'inspecció d'un Consell internacional.

Informacions prematures

París. — S'assegura als centres ben informats que les indicacions publicades sobre'l tractat franc-espanyol són prematures.

Les negociacions han estat interrompudes durant el viatge de M. Poincaré a Russia.

Así que M. Poincaré torni a París se renuaran les negociacions, pera solucionar alguns punts pendents.

Alguns dels punts que en les informacions publicades se donen per definitivament arreglats, estan encara pendents de discusió.

L'Hafid a Vichy

París, 20. — Muley Hafid está meravellat de les bellesses que conté'l país.

Se passa cada día llarga estoná firmánt targetes postals pera'ls joves que en creseut li soliciten.

Ha afegit que renunciava a continuar son viatge en tren, perqué li produía una impressió desagradable'ls túnels, y ha afegit que prosseguirá son viatge per carretera en automóbil.

Pera la pau

París, 20.—«Le Gaulois» assegura que les negociacions pera cerear les bases de la pau italo-turca s'han reanusat fa uns deu dies a Suissa, en forma més diplomática que anteriorment, ja que l'altra vegada els negociadors tenien carácter exclusivament particular.

Una tragedia

Eastbourne.—Un ex-capitá de l'exército, anomenat Hiks Murray, ha matat aquest matí, a trets de revólver, als seus dos fills de curta edat, a un altre noi y a un home, y ha ferit greument a la seva esposa.

Després ha calat foc a la casa.

Els cadavres han sigut trobats carbonitsats.

En Murray s'ha suicidat.

Vaga al Brasil

Santos.—S'ha declarat la vaga generál de dockers.

Al port hi ha 30 vapors sense poguer descarregar.

Se temen desordes.

La tornada den Poincaré

París.—El ministre de la Marina va rebre ahir un radio-telegrama anunciant que'l «Condé» havía passat per davant d'Anhalt a 2 hores y mitja del matí. Tot va bé á bordo.

El «Condé» es esperat avui al matí a la rada de Dunkerque.

M. Poincaré pendrà lloc a bordo d'un torpiller que s'acostarà a la resclosa Trystram.

M. Poincaré desembarcarà dirigintse al Palau Municipal ont li será ofert un banquet.

Dunkerque está tot engalanat.

En Sazonoff a Inglaterra

Londres.—Segons el corresponsal del «Daily News» a S. Petersburg, será del 23 al 28 de Setembre que M. Sasonoff invitat pel réi Jordi farà estada al castell de Balmoral.

En els centres polítics russos ben informats se considera la visita de M. Sasonoff a l'Anglaterra com a continuació de les converses tingudes a Port-Bàltic entre el czar y el kaisser y continuades durant la visita de M. Poincaré.

Se creu també que'l conjunt d'aquestes visites pot considerarse, en cert modo, com una conferencia europea.

Els sindicalistes francesos

La confederació general del Traball publica un manifest en «La Batalla Sindicalista», firmat per Joahaux, Griffulhes, Vorin, Lavoie y Blet, afirmant l'intent de continuar sa actuació fora de tot partit polític, separantse definitivament dels socialistes y dels hérveístes.

El raid París Berlín

Ens comuniquen de Berlín que l'aviador francés Andemar, que sortí ahir de París, ha arribat a l'aeròdrom de Johannistal després d'efectuats «aterrisages.»

El terrorisme a Salónica

La policía de Salònica ha rebut la noticia de la propera arribada de molts terroristes búlgars, disposats a cometre una serie d'atentats en els establiments extrangers.

La proposició Berchtold

El govern alamany ha manifestat estar conforme amb la proposició del comte Berchtold pera la solució del conflicte dels Balkans.

Nou President del Perú

Lima.—El senyor Billinghurot ha sigut elegit president de la Republica.

Cap a casa

Londres.—La reina d'Espanya, que anit va arribar de Cowes, ha sortit de Londres, a les onze del matí amb el ràpit cap a Douvres, ont s'embarcarà de tornada a Espanya.

Princep operat

Ischl.—L'arxiduc Hubert Salvador ha sigut operat, d'apendicitis, amb resultat satisfactori.

Una conferencia

En el Centre Republicá Democrátic Federalista d'U. F. N. R. de la populosa barriada del Poble Nou, hi hagué lloc el dissabte passat y davant nombrosa concorrencia en la que hi predominava l'element obrer, l'anunciada conferencia sobre el interessant tema «Federalisme Ibéric», pronunciada per D. I. Ribera y Rovira.

El president del Centre, don Joan Torres, feu la presentació del conferenciant amb senzilles paraules plenes de cordialitat, fent notar que era'l senyor Riebra y Rovira el que inaugurava el cicle de conferencies que dit Centre havía organitzat.

Demanà á l'auditori que escoltés atentament el curs de la conferencia, cedint tot seguit la paraula al nostre amic Ribera y Rovira en mitg de sorollosos aplaudiments.

El senyor Ribera y Rovira, després d'un breu exordi manifestant que joiós havía escullit l'esmentat tema per creurel de capdal interés; entrá'l fons de la conferencia prenent peu de les lluites primitives en les quals els pobles forts queien sobre'ls débils, arribant a ferse sos amos y senyors; mes vingué un día que'ls invadits vegent no poder prevaleixer sobre'ls invasors, se despullaren de tot ptl foll y selvatge y se revestiren d'un amor fondament humá, mantenintse en un terreny extrictament pacífic. Y así, adoptant aquest procedir, arribaren a avenirse y afermarse els uns amb els altres convivint amistosa y fraternalment, formantse després un conjunt de Patries amb ses costums y caracteristiques.

Perxó nosaltres que portém hermosos ideals de Federació, Nacionaliste y República en el fons del cor, hem d'expandir arreu ja pública, ja individualment aquest bell aspecte de trilogia humana que es guspira de tota noble y patriótica aspiració. Y no sols pera accentuar aquesta radiant manifestáció política y sinó, que adhuc per esser una concebuda qüestió de viva potencialitat que encarna y afecta d'una manera directá els pensaments democràtics y progressius de tots aquells pobles de l'Univers ont, novament dominats y tiranisats se redressen amb titánic esforz tot volent rompre sos esclavatges y feixugues cadenes que damunt d'ells pesen.

Els pobles, després de seleccionats de lo corromput, se solidaritzen pera compartir y assaborir en immens goig, nous aires d'emancipació y renovació social a la vegada que una dolsa y llarga felicitat vinguda després de l'esclatant victoria y d'haver conquistat un grau major d'avens y civilisació. Y así, per aquest camí, s'arriba a la fita somniádá de la Federació.

Es menester arribar an aquest hermós coronament, que com a base fonamental y imperiosa, les bones y a voltes extremalament abnegades multituts, se poseeixin d'un valor cívic y enderroquin tot home polític es arrivista y mals pastors, ja que no son altres aquests els quins son la rémora y s'oposen a que les mateixes arribin an aquest cim victoriós.

Nosaltres per aixó convidém sempre, en tots els actes que celebrem, an aquells que sentíen en sa pensa enlairats ideals pera assolir una pura perfecció y major benestar, a que vinguin al costat nostre a propagar fervorosament y en tot terreny les idees nobles y dignes.

Que sols así y posanthi en tot moment l'esfors suprém amarat d'un fervent entusiasme, exemple y convicció infiltrarém en els cors d'aquelles multituts la virtualitat y eficacia dels nostres ideals y ardidament a treballar per la prompta consecució dels mateixos.

Al finir el senyor Ribera y Rovira la seva conferencia, ressonaren per la sala forts y entusiastes aplaudiments y fou objecte d'efusives y merescudes felicitacions.

Entre'ls concurrents an aquest acte, hi vegerem els que foren candidats del nostre partit en les passades eleccions municipals ilustres y amics nostres senyor Estrada y Quer, y representacions de nombrosos centres d'U. F. N. R.

Del Govern civil

Visitos

Una representació de la Societat Anónima «Foment de la Propietat», composta de dos senyors Consellers y del Secretari General ha visitat al senyor Governador pera pregurli l'immediat nomenament de la Junta de Foment y millores de cases barates a Barcelona y Terrassa de conformitat amb la recent R. O. dictada a l'efecte.

⁂

Ahir varen visitar al governador el senyor Bartrina, de la Junta de Protecció a l'Infancia, l'arcalde de Vilanova y una comissió de carreters.

La mala vida

Atenent a queixes formulades per nostre confrare «El Diluvio», el governador ha pres les mides necessaries y ha donat les ordes oportunes a la policía, pera evitar l'excés de prostitució del carrer de l'Hospital.

Los vaguos

Avui a les onze del matí, el senyor Portela celebrará una entrevista amb els patrons y obrers matalassers, pera minar de arribar a un acord en la vaga que áquests venen sostenint.

Els vaguistes que abans d'ahir eren 39, ascendien ahir a 56.

Els estampadors en vaga que treballen a la casa Archs, celebraren ahir al matí un miting en el qual acordaren persistir en la vaga pacíficament com fins ara.

El crim de Granollers

L'arcalde de Granollers telegrafiá anit an el senyor Portela notificantli que en el terme de Santa Eulalia Romanyá va trobarse'l cadavre den Rafel Colomer, que assassiná fa uns dies a un conegut fabricant de Granollers.

Se suposa que l'assassí's suicidá.

De l'Ajuntament

El carrer del Carril

Per fi, sembla haverse arribat a una solució práctica en l'arreglo del carrer del Carril (S. G.), millora que de tants anys ensá demanaven els veins d'aquella barriada.

El senyor Pich, en nom de la comissió de Foment, ha tingut moltes entrevistes amb els delegats y facultatius de l'empresa del ferrocarril elèctric de Sarriá y ha conseguit que aquesta acceptés en principi encarregarse de construir les parets de contenció y empits corresponents, en el tros de vía que va de l'estació de Sant Gervasi al límit de Sarriá.

L'obra costará uns 70.000 durus.

L'empresa ofereix, ademés, contruir dos passatges soterranis pera vianants en els dos passos a nivell que hi ha entre l'estació de Gracia y la Diagonal. Els passos a nivell, que restarán exclussivament pera els vehicols, estarán dotats de baranes automátiques, que's tancarán al pas de cada convoi.

Han tractat, a més, el senyor Pich y els delegats de l'empresa, de l'arreglo definitiu de l'encreuament Vergara-Balmes-Pelai.

Disposicions superiors concedeixen a l'empresa determinades ventatges sobre l'ocupació d'aquell tros, peró ha manifestat que está disposada a renunciarne algunes, a fi d'arribar a una solució satisfactoria.

Seguirán les entrevistes pera deixar ben concretades y ultimades aquestes qüestions, y sembla que será cosa d'un parell de setmanes.

Els encantistes

Visitá ahir a l'arcalde no poguenthi parlar, una comissió d'encantistes, pera preguntarli si era certa la notícia de que'ls encants se pensa trasladarlos als encontorns de la Sagrada Familia.

Desmentiris

La subasta anunciada al «Boletín Oficil» del primer de l'actual pera la construcció de grupus de ninxos y obres accessories anexes a l'agrupació novena del Cementiri Nou formant en conjunt, 40 ninxos ojivals, 96 ninxos d'arc y 1,242 ninxos columbaris y la construcció de diversos grupus de tombes menors y cunetes, pel preu máxim de 96 mil 997'94 pessetes, se verificará a Ca la Ciutat, el día 31 del corrent, a les dotze del matí.

Oposicions

El tribunal d'oposicions pera la provisió d'una plassa d'auxiliar práctic de menescal, anuncía que se celebrará l'exercici práctic el divendres, día 23, de l'actual, a la una de la tarde, a la secció del Laboratori de l'Escorxador general.

Caritat

A un dels bussons de l'estneió de Fransa, hi fou trobada una carta dirigida a l'«Oficina de beneficencia».

Com que aquesta oficina no existeix, y la carta semblava contenir una moneda, fou oberta a l'Administració de Correus, y a dins Jní trobaren una moneda d'or de 20 francs y una nota en francés pregant que fos entregada a l'arcalde.

L'Administració remeté els 20 francs a l'arcalde qui'ls va posar a disposició dels Amics dels Pobres.

Diversos

Han sigut ofertes a l'Ajuntament nou mojades de terra de la finca «Les Faltes», de Horta.

—L'enginyer senyor Bofill, de l'Academia d'Higiene de Catalunya, ha presentat una memoria sobre higienisació dels dipósits d'aigua domésties.

—El que fou concessionari de l'asfaltat del carrer d'Avinyó, ha presentat un recurs contra l'acord municipal, donant per rescindit el contracte.

—Els veins del carrer dels Mercaders han solicitat que's normalisi l'iluminació.

Festes y Sports

La Secció Recreativa de l'U. F. N. R. del districte II, convoca als seus afiliats a una reunió general que tindrá lloc, avui dimecres, a les deu en punt de la vetlla.

Donada l'importancia dels assumptes a tractar, se recomana l'assistencia.

Festes Majors

L'Ateneu «La Familiar Obrera» y «Foment R. C.» de Sans, han organitzat grans festejos amb motiu de la Festa Major d'aquella barriada que tindrá lloc els dies 24, 25, 26 y 27 de l'actual mes, els quals se celebrarán en el grandiós envelat aixecat en els terrenys de l'«Hort Nou».

El día 24 s'hi representará, per una companyía de sarsuela y opereta espanoólá, les obres d'indiscutible éxit «La Casta Susana» y «El Príncipe Castoz».

Durant els restants dies se celebrarán en el mateix envelat explèndits balls, el programa dels quals anirán a cárreg de la celebrada orquesta «Po d'Olesa».

L'envelat estará ricament adornat pel senyor Viñals.

⁂

En l'Ateneu Obrer «Terra baixa», de can Tunis, amb motiu de ser els dies 6, 7 y 8 de Setembre la festa major d'aquella barriada té preparats grans festeigs; entre ells, funció teatral, balls, elevació de globos, cercavila, bonos als pobres de la barriada, professó de barques, (a la nit) carreres de cintes, cucanyes, focs artificials,, etz., etz...

Aviació

A París, uns joves entusiastes de l'aviació, ofereixen un premi de 100.000 francs, al que cobreixi en una sola jornada, la distancia de París a Berlín.

Son en gran número els aviadors que's proposen provar fortuna.

Foot-ball

La copa Avens, regalada per la Societat del mateix nom, l'ha guanyada l'Internacional, en el partit definitiu que contra l'«Europa», sostingué diumenge passat.

Felicitem als infatigables jugadors pel seu nou triomf, puig ja es la segona copa guanyada, ademés de diversos premis.

—El «Vilasar F. C.», que jugá contra el «Racing Club» de la mateixa població, fou derrotat per 5 goals a 1.

El match fou interessant, vegentse hermoses jugades de les dúes parts. No obstant els vilasarencs a la segona part, desanimáren molt, fent creixer así, la victoria de sos enemics.

Nàutica

Diumenge passat tingueren lloc a Ginebra (Suissa) les proves del campionat d'Europa de rem. Hi prengueren part equips de Clubs Nàutics francesos, belgues, italians y suissos. Heusaquí el resultat:

Campionat a un remer (skiffs). 2,000 metres. Primer Weirman (del R. C. N. de Gant). Temps: 8 minuts 47 segons. Segón Sinigaglia (del S. C. Lario de Como) t.: 8 minuts 49 segons. Tercer, Pettmann (del R. C. de Lausanne). Temps: 9 minuts 11 segons, y quart, de la Plane (S. R. de Mónaco) abandoná la cursa abans de termenar á cáusa de trobarse indisposat.

Campionat a dos remers en punta (2,000 metres).—Primer, S. N. de Ginebra. Temps: 8 minuts 37 segons, 3'5.—Segón, C. N. A. de Rouen. Temps: 8 m. 49 s. 3'5.—Tercer, S. S. Cerea de Torino. Temps: 8 m. 51 s. y quart, R. S. N. de Gant (abandoná la cursa).

Campionat a dos remers de parella (2,000 metres).—Primer, S. C. de Milano. Temps 7 m. 36 s. 3'5.—Segón, Grasshoppers C. de Zurich. Temps: 7 m. 58 s.—Tercer, S. des Regates Maconnaises. Temps: 8 m. 2 s. y quart, R. S. N. de Bruselles. Temps: 8 m. 19 segons.

Campionat a quatre remers de punta (2,000 metres).—Primer, Grassoppers C. de Zurich. Temps: 8 m. 13 s. 2'5.—Segón, S. R. S. N. de Gant, Temps: 8 m. 29 s.—Tercer, S. C. Lario de Como y quart, R. C. Castillonnais (abandoná la ruta).

Campionat a 8 remers de punta (2,000 metres.—Primer, Grashoppers C. de Zurich. Temps: 6 m. 39 s. 4'5.—Segón, S. C. Lario de Como. Temps: 6 m. 44 s. 4'5.—Tercer, R. C. de París. Temps: 6 m. 45 s. 4'5 y quart, R. S. N. de Gant que abandoná la cursa abans d'acabarse.

Com se pot veure, de cinc campionats n'han guanyat tres els suissos, un els italians y un el belga Weirmann.

Després de les proves se corregué'l «match» Lyon-Ginebra, entre els equips d'«otriggers» de ambdúes poblacions, guanyant Lyon per 11 segons de ventatja.

Els campionats de 1913, tindrán lloc a Gant, y els de 1914 probablement a Berlín, Anglaterra no concorre an aquests campionats per no estar afiliada a la federació internacional de les societats de Rem.

Y els nostres campions, por qué no hi concorren?

Successos

CREMADURES

Al dispensari de Santa Madrona fou auxiliat Salvador García, per haver rebut cremadures al bras y peu esquerra a l'explotar un barril de cals que hi havia en una tenda del carrer den Salvá, domicili del lesionat.

BARALLA SAGNANT

Al lloc conegut per Barraques dels Enc... (Poble Nou), se barallaren Rosa Centellas, de 49 anys y Josep Morales, de 34. La baralla s'agriá fins al punt de que la primera resultá amb una ferida al cap, y el segón amb tres lessions, una a l'espatlla y dúes al cap.

Se creu que'n Morales fou agredit per un fill de la Rosa amb un ganivet que feu desaparéixer al veure ferit al rival de la seva mare.

Els lessionats foren auxiliats al dispensari del Poble Nou.

Del fet s'en doná coneixement al Jutjat.

SUICIDI

Ahir matí se suicidá un jove de 19 anys nomenat Agustí Jarque, al seu domicili, Plassa de Rovira, núm. 1, segón, primera.

Al retornar la seva mare de la compra, el trobá penjat d'una corda en el sostre.

Se diu que'l suicidi fou motivat per contrarietats amoroses.

UN QUE MOSSEGA

Pere Pagés Tió, de 41 anys, mossegá ahir a la nit y doná diversos cops de puny a la seva muller Francisca Camaleta.

La víctima fou curada la Casa de Socors del carrer de Barbará.

Suposem que que a l'agressor se li deu haver posat morró.

ELS CICLISTES

Un ciclista que anava a tota marxá per la Granvía, atropellá a Amalia Fuentes, de 13 anys, habitant a dit carrer, 684, ocasionantli nombroses contusions que li foren curades al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

Un municipal s'apoderá de la bicicleta y la portá al Jutjat.

—En canvi, al carrer den Ribas, prop del Dos de Maig, l'atropellat va ser un ciclista.

Passava en bicicleta Aveli Pagés, de 28 anys, habitant Rosal, 109, quan volent evitar un carro, no vegé que un altre venia en direcció contraria, y restá agafat per tots dos. El ciclista conseguí saltar, rebent sols contusió a la cama esquerra, peró la bicicleta vá resultar completament destrossada.

LLADROCINI

Una veina del carrer del Monjo, 4, segón, va denunciar que havia passat el día á fora, y al tornar, havia trobat la porta obertá ámb clau falsa, faltant d'un bagul 225 pessetes en paper y metálic.

GÉNIT Y FIGURA...

Dúes dones de 33 y 36 anys, veines del carrer de les Carretes, buscaren raons a una altra de la mateixa escala, que há viat trànscorrer 74 hiverns amb els estius corresponents, peró's veu que'ls anys ni li han fet mámvar la forsa muscular, per quant la envián a les altres dues al dispensari amb una pallissa per barba.

MORT SOBTADA

Per haverli donat un fort y violent atac de hemoptisis, en una farmacia de la Ronda de Sant Antoni, morí sobtadament una senyora de 41 anys, nomenada Saturnina Oriente.

Butlletí del Treball

Reunions

Avui, dimecres, a les déu de la nit, la societat «L'Unió Ultramarina» de dependents de queviures y similars, celebrará en son hostatge social, Tallers, 22, principal, reunió general extraordinaria, a la que conviden a socis y no socis pera tractar d'un assumpte d'interés pera la classe.

INFORMACIO DE BARCELONA

En el domicili de la Cambra de Comers d'aquesta ciutat, baix la presidencia del comte de Lavern, se constituí ahir el Jurat de comerciants y industrials creat per les Instruccions pera l'aplicació de la vigent llei de recrutament y reemplás de l'Exército pera informar en els expedients de prórroga d'incorporació a files.

Els majors contribuients designats pel governador civil de la provincia, pera formar dit jurat en aquesta capital, són els senyors don Jacinto Casas, don Antoni Suñol, don Lluis Esteve, don Salvador Andreu, don Claudi López y don Francesc Garriga. La presidencia del jurat va anexa a la de la Cambra de Comers.

El nou organisme ha d'informar sobre'l perjudici que s'origini als interessats amb l'incorporació a files com a conseqüencia d'empreses comercials o industrials.

L'incorporació podrá retrassarse per dit motiu per un any, prorrogable a tres més consecutius, que hauran de solicitarse un a un. La petició de prórroga ha de dirigirse al senyor president de la Comissió mixta respectiva abans del primer de juny, presentant l'instancia els interessats, els seus pares, tutors o representants y acompanyant en ella els documents que determina l'article 56 de les referides instruccions insertades a la «Gaceta» del 14 de mars darrer.

—Molt sovint les fermentacions anormals de l'estómac producixen agrors y vómits, els quals se corregeixen immediatament amb l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos, perque treu les náusees, dolor, ardors epigástriques, aigües de boca y tendencia al vómit.

—Fumeu paper CLAC. Es car, peró bó.

Desde'l día 12 al 30 de setembre próxim, de deu a dotze del matí, quedará obertá a la Secretaría de l'Institut General y Técnic d'aquesta ciutat la matrícula ordinaria del curs de 1912 a 1913, pera'ls alumnes de ensenyansa oficial dels estudis generals del grau de Batxiller, de llengua alemanya, Dibuix, Taquigrafía y de les classes nocturnes pera obrers.

L'Ateneu «Democracia» del districte VII, d'U. F. N. R., avisa a tots els correligionaris que'l solicitin, que ha obert un concurs pera l'arrendament del café.

Pera condicions, dirigirse al local social, Aragó, 135, lots els dies, de set a onze de la nit.

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 169,118 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvi per palssos mensuals de pensió 129,769 pessetes, havent obert 85 llibretes noves.

—Exposició Internacional de Barcelona. Janer a abril 1913. Turó-Park. Secretaría, Rambla Catalunya, 60. Teléfon, 233.

En el saló d'actes del «Progrés Industrial», el dissabte prop-passat hi doná l'última conferencia sobre «Escandall del teixit», l'estimat diós soci de dit centre, don Valentí Serra Romá.

La numerosa concurrencia que hi havía composta de directors, majordoms y contramestres de les fábriques de teixits, escoltaren amb marcat interés la notable conferencia, prenent diverses notes dels problémes que dit senyor desenrotllava a la pissarra, les quals foren de gran importancia y de molta utilitat per l'art textil.

Sincers aplaudiments coronaren l'encertada disertació de dit conferenciant.

Demá, dijous, a les 9 y mitja de la nit, l'escriptor Max Bembo donará a l'Ateneu

E. P. una conferencia, primera d'«Histories que deuen dirse», desenrotllant el tema: «Historia de una prostituta contada per ella mateixa y traduida a la realitat per Máx Bembo».

L'acte, com de costúm, será públic.

Aquesta nit de nou a dotze la Banda del regiment de Vergara executará en el Paralel, cantonada al carrer de Sant Pau, el següent programa:

«Petist Pierrot», pas doble, Boc.
«Caballería ligera», overtura, Suppé.
«Els Nets dels Almogávers», rigodons de l'Africa, Clavé.
«Día de Reyes», fantasía, Penella.
«Pasionament», vals Boston, Worsley.
«Recuerdos de Cádiz», pas doble, J. Pérez.

Informació de Catalunya

Mura

FESTES.—Amb animació y lluiment se han celebrat les festes soprtives y culturals anunciades.

Las carreres d'homes y cavalleries se vegeren molt animades, prenent part a les mateixes més de vint genets que's disputaren els valiosos premis que s'oferien. Resultaren guanyadors els senyors Llobet, Giral, Figaró, Musterni, Agustí Batista, Escursell, Vilalta y Esteve.

A la tarde va celebrarse la festa de l'Arbre a la que hi concorregueren 120 nois.

L'acte que fou presidit pel diputat provincial senyor Barata, pera l'arcalde Sr. Arola, els regidors senyors Alavedra, Cols y Marced y la Comissió organitzadora, començá cantant els nois l'Himne de l'Arbre» lleginT tot seguit el president de la «Defensa del Profesorat particular de Barcelona» don Joan Nadal, un hermós discurs encomiant els avensos de nostra población y elogiant la gestió reformadora de l'Ayuntament.

Fou molt aplaudit el quartet que amenisá la festa, per l'afinació y gust artístic amb que va executar les composicions del seu escaliit repertori.

Acabá la festa amb un brillant parlament del senyor Suñé donant gracies en nom de la Comissió organitzadora a quants directa o indirectament havien contribuit al major éxit de la festa.

Els nois foren obsequiats amb un brenar.

Terrassa

DEMANDA.—Sembla que entre'l veinat de l'altre costat de la Riera, existeix el propósit de nomenar una comissió pera pregar a l'arcalde, que's cobreixi totalment el llit de la Riera.

Agramunt

JOCS FLORALS. — S'han celebrat, havent rebut el Consistori ofrena de premis extraordinaris, procedents de diferentes personalitats, ha tingut a bé prorrogar fins al día 25 d'aquest mes el terme de la crida feta a tots els prosistes y poetes catalans.

Agramunt, 17 d'Agost de 1912.—El vispresident, Josep Comes y Sorribes.—El secretari, Josep Vilanova y Pallerola.

Manresa

ACCIDENT DE TREBALL. — El peó de la brigada municipal y camiller de la Creu Roja, Josep Civit, treballant al Passeig sofrí un accident, ocasionat per una grossa pedra, que li ha escapsat el dit gros de la ma dreta.

Reus

HI TORNA A HAVER VAGA. — Després d'haverse convingut entre la Comissió de l'Art fabril, el representant de la fábrica de filats Iglesias y Suqué, S. en C. y la primera autoritat local, la forma d'arreglo pera la solució del conflicte plantejat en dita important fábrica, mitjansant concessions considerades favorables y que eren de l'agrado de la majoría dels obrers en vaga, dilluns havía de reanudarse'l treball cosa que no's feu amb extranyesa y disgust general de la población.

Sembla que lo ocorregut se deu a que les obreres de la «Manufacturera» no accepten les condicions de treball establertes en les bases aprovades, havent deixat desairats als seus representants obrers que negociaren la solució del conflicte amb els patrons de la fábrica. Aital procedir ha disgustat a gran part dels obrers, entre'ls quals hi ha opinions contradictories sobre la qüestió.

De moment, no's pot preveure cóm acabará'l conflicte creat de nou, peró sí que tothom desitja que's trobi prompte la solució y s'arribi a un arreglo definitiu y satisfactori.

AIGUES.—La Comissió municipal estigué a inspeccionar els minats de Maspujols y conducció de les aigües fins a la «Boca de la Mina».

Riudecols

EXTINCIO D'UNA PLAGA. — Ha comunicat el president de la junta de plagues d'aquest camp que han acabat felisment les pulverisacions practicades en els avellaners pera combatre la «serpeta», essent les prescripcions de l'enginyer senyor Bernat.

Ateneu Pi y Margall

DE LA BARCELONETA

Horas de visita al Dispensari Mèdic públic gratuit

Nas, gorja y orelles, a cárreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Malalties de nois, a cárreg del doctor Mi Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

Medicina general, a cárreg del doctor Lluís G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Cirugía y malalties de la dóna, a cárreg del doctor J. Vicedo Bonmatí, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 6 a 7 tarde.

Assistencia a parts, a cárreg de la professora donya Isabel Rabasa Bofill, tots els dijous y dissabtes, de 11 a 12 del matí.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 20, de 10 matí a 9 nit

Consell de ministres

A l'entrar

Madrid, 20. — Pera les tres de la tarde estava anunciat el Consell de ministres a Governació.

No s'han retrassat els consellers.

El primer en arribar ha sigut el senyor Villanueva, qui ha manifestat que no havía esmorzat amb el Sr. Canalejas per haver rebut d'aquest avís en contrari, afegint que sols portava al Consell uns expedients de camins veinals.

També sembla que donará compte de les impressions que porta de la seva visita al túnel del Canfranc y al pantano de La Peña.

Immediatament ha arribat el general Luque, manifestant que s'ocuparien de l'ampliació de plasses en les academies militars.

Jo no sé — ha dit — el criteri que predominará en el Govern, perque'ns trobem amb un projecte llegit pel senyor Canalejas a les Corts en els darrers dies de sessió, que prohibeix aquesta ampliació; peró com que aquest any comensa'l nou plan, es de suposar que's concedeixi aquesta ampliació. Agemés, s'ha concedit en altres ocasions.

Interrogat després el ministre de la Guerra sobre la formació d'un nou cos entre la guarda civil y els guardes jurats, que té en estudi'l general Aznar, ha dit que es necessari estudiar aquest nou cos, encara que an ell li sembla millor la formació d'un nou ters de la guarda civil, perque donada la frequencia amb que's plantejen els conflictes obrers a Espanya, se necessita tenir disponible més personal d'aquest insititut pera no necessitar concentracions que si molts gastos ocasionen a l'Estat, no perjudiquen en menys als individus, perque'l ral de plus que se'ls concedeix es insuficient pels gastos que han de fer.

Es clar—ha afegit—que en això ens trotem, com sempre, amb la falta de consignació precisa en el pressupost pera atendre an aquesta millora, la necessitat de la quál es ben notoria, y per això estem fent un detingut estudi pera veure la manera de portarla a la práctica.

Ha parlat també de la concessió d'exámens extraordinaris als enginyers sospesos en juny y ha dit que res tenia que veure això amb l'ampliació de plasses a les académies y que s'havia concedit en altres ocasions.

Parlant estava'l general Luque quan ha arribat el senyor Alba, el qual ha manifestat que no portava res al Consell.

El general Pidal ha dit que portava a consulta dels seus companys la combinació de personal que hi ha d'haver amb motiu del passe a la reserva del general Sostoa.

Amb tot y haverse dit que'l senyor Canalejas esmorzaria en el seu despaig amb els senyors Alba y Villanueva, no s'ha verificat aquest esmorzar per haver rebut avís en contrari'ls ministres.

El senyor Canalejas ha esmorzat a Gobernació amb el comte de Romanones.

Ha comensat el Consell a les 3'10.

Referencia oficial

S'ha acabat el Consell de ministres reunit a Gobernació.

A la sortida dels consellers, el senyor Villanueva ha donat als periodistes la següent referencia del Consell:

El senyor Canalejas doná compte dels assumptes pendents y se canviaren impressions sobre ells, fixantse especialment en el projecte del ministre de la Guerra de crear un nou ters de la guarda civil y un cos de guardes rurals.

No recaigué acord sobre aquests assumptes.

També's parlá de les vagues de Saragossa y de Málaga, y en quant a l'Africa, dels assumptes de Mazagan y d'Arzila.

El ministre de Marina doná compte de la necessitat d'adquirir projectils pera l'Armada.

S'ocupá també'l Consell de l'ampliació de plasses a les academies militars, havent sobre l'assumpte amplia discusió.

El senyor Villanueva s'oposá a l'ampliació, recordant que dictá una reial orde pera els delinuants, peró digué que en vista de que tots els ministres opinaven lo contrari ell concediria també l'ampliació de plasses als delinuants.

S'ocupá el ministre de Foment de les obres que han d'executarse en els ports del Nord.

L'Estat no pot fer obres de caráeter local. No obstant, concedirá subvencions als Ajuntaments pera que les efectúin.

S'aprovaren diverses subastes de camins veinals.

Les negociacions relatives a Tánger van per bon camí.

A Arzila no hi ha ocorregut cap incident. S'enviaren allí alguns soldats, perqué hi havía agitació.

Els conflictes obrers

La vaga de Saragossa acabada

Saragossa, 20.—La fórmula pera la solució de la vaga es la següent:

Primer. Tenir per acceptades les bases discutides y acordades davant l'arcalde d'aquesta capital per les comissions de la Federació Patronal y la Societat de Paletes y peóns en general, devent passarse, cas de dubté respecte de la discusió d'alguna, per lo que afirmi l'arcalde.

Según. Com que'ls paletes aplassen pera el primer de juliol de 1913 l'implantació de la jornada de vuit hores y l'oposició o negativa dels patrons se apoin en que en les circumstancies actuals es impossible acceptarla, se constituirá en juny de 1913 un tribunal format per tres paletes y tres patrons, presidit per l'arcalde que haurá de resoldre si les circumstancies consenten la jornada de vuit hores o precisa seguir amb nou.

Contra'l fallo del tribunal no podrán entaular recurs ni obrers ni patrons.

Els patrons han confirmat la noticia al governador, mostrantse conciliadors y satisfets.

Creuen que no hi haurá cap contrarietat.

Madrid, 20.—Al mitjdia, quan ha rebut el senyor Canalejas als periodistes, no sabia encara'l resultat de la conferencia que en aquells moments estava celebrant el governador de Saragossa amb els representants patronals y obrers pera firmar la fórmula que ha de posar fi a la vaga y que amit quedá aprovada «ad referendum».

El governador de Saragossa, en una breu conferencia que ha tingut amb el senyor Canalejas, li ha dit que ignorava si tindria de celebrar una nova reunió o bastaria la que estava celebrantse, peró de tots modos abrigava l'esperansa de poder comunicar bones noticies més tard.

De les demés vagues que s'están tramitant en diverses poblacions de la península, el Govern no'n tenía avui nous informes.

Madrid, 20.—Tot just comensat el Consell el senyor Canalejas ha sortit pera veure als periodistes, communicantlos que'l governador de Saragossa li acabava de telegráfiár dient que ha sigut solucionada definitivament la vaga mitjansant l'admissió per obrers y patrons de la fórmula consistent en que en el plas de 48 hores se nomenin les personés que han de formar el tribunal d'arbitratge pera que estudii les bases definitives de la solució d'aquest conflicte.

Dit tribunal, segons petició dels obrers, el presidirá l'arcalde.

La vaga de Málaga

Málaga.—A les dues de la matinada acabá la reunió pera procurar un arreglo en la vaga.

Encara que estaven animats de bons desitjos, no s'arribá a un acord.

En vista d'això'l governador aixecá la sessió.

Lo del Marroc

Lo d'Arcila

Madrid, 20.—Comentant el telegrama que l'Agencia Febra ha circulat sobre la presa d'Arcila, diu «La Epoca» que la noticia no deu ser exacta, perque resultaría inexplicable que'l quefe del Govern no sapigués lo que s'anava a fer o desmentís lo que devía ser un fet consumat poques hores després; perque aquelxes coses no sembla natural que's portin a cap sinó per acord dels Governs.

«El Radical» colonitzador

«El Radical» s'ocupa en el seu editorial del Resident general d'Espanya al Marroc. El califica de Virreinat y diu que de ser nomenat pera tal cárreg un militar seria un gros error que podria reportarnos greus conseqüencies.

Després de l'acció conquistadora se necessita una acció colonisadora y la colonisació es obra de tacte, de diplomacia, d'art de agradar.

Ha de ser un home que hagi estudiat a fons l'esperit del Marroc, un veritable especialista, y aquest sols pot trobarse en l'element civil.

Els militars—afegeix—son homes més pera l'agressió que pera la pacificació, y els exemplars están a Cuba y Filipinas quals resultats no pogueren ser més desastrosos pera nosaltres.

El Govern deu meditar.

El Virreinat que's projecta pot ser nostra salvació o nostra ruina a l'Africa.

Fins a tal extrem es important el problema.

Acaba dient:

Molts moments difícils ha tingut en Canalejas en el poder, peró cap tan difícil com aquest.

Si's deixa sugestionar per influencies malsanes tindrá'l remordiment de veure comptantes vides y tants milions sacrificats en una obra de colonisació se perden estérilment per una simple torpesa.

Noticies oficials

Madrid, 20.—De l'ocorregut a Arcila'l Govern demaná noves noticies a Tánger y per la contestació donada se sab que tot ha quedat reduit a que, amb motiu de trobarnos en época d'aprovisionament, el destacament que fa mesos tenim prop d'Arcila, se reforsá l'altre día, y en comptes d'anar uns quants soldats escoltant un convoi hi va anar una companyía.

A Arcila hi dormen moltes nits, quasi a diari, soldats espanyols, peró ho fan amb el consentimient del Raisuli.

D'això no'n dona compte'l senyor Fernández Silvestre al Govern amb diari detall, per tractarse d'actes que no revesteixen cap importancia y que son habituals desde que nosaltres tenim tropes a la zona d'Alcazarquivir y Larache.

Tampoc concedeix importancia'l president a l'incident de les mines franceses del mont Afra, a Melilla.

Tot se redueix a que'ls moros que treballen en elles tenien presa pér cobrar, y com no s'havia establert torn pera això se produí algún avalot.

Hi va arribar el general López Herrero, formá una llista de treballadors pera'l cobro y aquest se va realitzar sense més incidents.

Sols en una secció hi ha 900 moros treballant.

De Ceuta no hi ha noves noticies.

El president del Consell ha parlat amb el senyor García Prieto y aquest li ha confirmat tot lo que acabém de consignar respecte d'Arcila.

Fransa y Espanya

Madrid, 20.—El ministre d'Estat ha comunicat al senyor Canalejas que aquest matí ha conferenciat amb M. Geoffray, qui li ha presentat al nou conseller francés.

Ha afegit el senyor García Prieto que havía parlat amb M. Geoffray del tractat franc-espanyol y que anava per bon camí, essent les relacions entre Espanya y Fransa cordials, sense que hi hagi cap divergencia.

Demá arribará a París M. Poincaré y es possible que's dongui un gran avens a l'estudi del tractat, poguent ocorrer que's firmi dintre de dos o tres dies.

Un duc a Melilla

Melilla, 20.—Ha arribat el duc de San Pedro de Galatino, que visitá Alhucemas y entregá donatius pera'ls pobres y soldats malalts.

Ha conferenciat amb el general Aldave. S'ignoren les causes del viatge.

El Resident espanyol

El senyor Villanueva interrogat sobre'l nomenament del Resident genral d'Espanya al Marroc, pera qual cárreg s'indica com candidat per algún periòdic, ha manifestat que essent aquest assumpte molt serio y complexe, no se'n deu parlar y menys citar noms, ni discutir si ha de recaure'l nomenament en un home civil o en un militar.

L'assumpte, per lo mateix que afecta a diverses nacions, deu ser de l'exclusiva résolució del Govern, y el que resulti designat pera tant alt cárreg, deu anarhi amb gran patriotisme y bona voluntat, pensant que'l seu fracàs no es com el d'un governador, d'un ministre o un general en quefe, sinó que'l seu fracàs sería'l de tot Espanya.

Així, doncs, no es licit parlar d'aquest assumpte per patriotisme.

Muley Hibaa Marrakesc

Al ministeri d'Estat s'han rebut noticies oficials anunciant l'entrada a Marrakesh del pretendent Muley Hiba.

Els europeus desallotjaren la población.

Remerciament

El subsecretari d'Estat ha telegrafiat al Govern de Cuba agraint el pésam que envià per la catàstrofe de la galerna.

Els mestres de Cuenca

El ministre d'Instrucció pública ha dirigit una R. O. al ministre de la Governació pera que fassi cumplir a la Diputació provincial de Cuenca el dever de pagar als mestres d'aquella provincia els havers que se'ls deuen desde 1890 fins a la feixa, a fi de normalisar la seva situació económica y poder atendre a les reformes de l'ensenyant que cada día's fa més precisa, en aquella provincia.

La foradada de Canfranc

El minstre de Foment ha manifestat que les obres del túnel de Canfranc, anomenat de Sanport, constitueixen una gran honra pera Espanya y pera'ls nostres enginers, car demostren en ells grans coneixements y activitat incomparable.

Aquest túnel té una llongitut total de 7,837 metres amb 32 centímetres. D'aquests correspon construir a Espanya 3,803, amb 32 centímetres, havent ja construit fins el 16 del corrent, més de 3,320 metres.

Lo que diu la prempsa

«La Gaceta»

«La Gaceta» publica:

Decret d'Instrucció deixant sense efecte'l de 16 d'Agost de 1911, pel que's jubilá'l catedrátic de l'Institut de Tarragona don Alexandre Mariné y Olivé, reintegrantlo en la seva cátedra.

Reglament pera'l regisme interior del Consell d'Instrucció pública.

Concedint gran creu d'Alfons XII a don Ramón Plañiol y Claramunt.

Decret de Foment fent extensives als viatges de retorn les disposicions de la llei de 21 de Desembre de 1907 determinant la que han de cumplir en els viatges d'anada els barcos habilitats pera emigrants.

Redactant novament l'article 112 del reglament de 30 d'Abril de 1908 declarant que les actes de possessió procedents d'expropiació forsosa pera reforma y ensanxe de poblacions son documents inscribibles en el registre de la propietat.

Dictant regles pera evitar inconvenients en la presa de possessió dels seus cárregs en Escoles Normals dels alumnes que han sortit de l'Escola Superior del Magisteri.

Relació dels sargents en actiu y llicenciats que han sigut designats pera els destins que s'indiquen y relació dels individus les instancies dels quals han quedat fora de concurs pels motius que s'indiquen.

«El Imparcial„

Titula l'article de fons «La vida en Madrid». Diu que la postració del comers de Madrid es tan fonda que necessita un impuls general y enérgic, puig Madrid atravessa una d'aquestes etapes que la gent caracterisen per la comprensiva paraula de «malos tiempos».

Protesta de que totes les cargues del fisc s'acumulin sobre la vida comercial y mercantil de Madrid.

«El Liberal«

Torna a ocuparse en l'article de fons del mariner de l'esquadra que está pres al Ferrol per no haver volgut agonitzarse durant la celebració d'una missa, alegant que era protestant.

Insisteix en els arguments que ja exposá en altres ocasions sobre'l particular, y acaba demanant que se resolgui l'assumpte com més aviat millor.

«El País„

Parla en el seu editorial del tractat franc-espanyol que va a firmarse sobre la qüestió del Marroc y diu que ni el senyor Canalejas ni el senyor García Prieto douen vanagloriarse de lo que creuen victoria segura, puig el resultat obtingut no es sinó interés d'Anglaterra, que en 1912 ens deixa tornar a Tetuán, d'aont ens va treure en 1860.

«El Universo„

Titula l'article de fons «La doctrina de Monroe contra Méjico». Diu que ja comensen els Estats Units a esgrimir la famosa doctrina den Monroe pera veure la manera de apoderarse de tot o part del territori mexicá, valentse dels mateixos procediments que émpleá pera despullar a Espanya de Cuba contra tot dret y raó.

«El Debate»

Continúa censurant en l'article de fons el reial decret del ministre d'Instrucció pública suprimint els serveis de les religioses en les Escoles Normals de Balears y Osca.

«La Mañana„

Reproduéix aquest periòdic les declaracions del senyor Canalejas que publicá'l «Diario Universal» sobre'l tractat que va a firmarse amb Fransa.

Noves de San Sebastián

San Sebastián, 20.—El rei, acompanyat de l'infant don Felip, estigué al iat «Giralda», aont doná ordes acabant els preparatius pera la próxima excursió a Bilbao.

Don Alfons y don Felip regresaren a Miramar a peu.

El duc de Tovar estigué al Palau pera invitar al rei a la cursa de braus que's donará a benefici de les families dels náufrags del temporal del Cantábric.

Una comissió de Bermeo ha visitat també als reis pera significar l'agraiment d'aquella población pels donatius que feu la familia reial pera les families dels náufrags.

Además la comissió invitá al rei a la missa de Requiem que se celebrará'l dijous a Bermeo en sufragi dels pescadors ofegats.

La reina donya Victoria regresará d'Anglaterra'l dijous.

El ministre d'Hisenda anirá a la frontera a rebre a la reina, puig don Alfons, amb el ministre d'Estat y els generals Sánchez Gómez y Rodríguez Vera, estará en camí de Bermeo pera assistir als funerals de que hem fet abans esment.

Firma de Guerra

En el ministeri de la Guerra ens han donat nota dels següents decrets que ha firmat el rei a San Sebastián.

Proposant pel manement del regiment de cassadors de Tarifa al coronel de cavalleria don Miquel d'Elizalde y España.

Idem pel cárreg de primer quefe d'Intendencia de la Gran Canaria al subintendent de primera classe don Marián Aranguren y Alonso.

Idem pel manament del regiment d'infanteria de Saboia al coronel don Francisco Alvarez Riva.

Idem pel manament del regiment d'infanteria d'Otumba al coronel don Enric Mendoza Cerrada.

L'Espanya pintoresca

Coruña. — Entre les estacions de Monteprada y Sequeiros fou assaltat el cotxe correu en el tren de Madrid.

Els lladres intentaren emportarse valors declarats per valor de 14,000 durus. Els ambulants ho impediren disparant sos revólvers. Els lladres fugiren.

Visita de Instrucción

El subsecretari del ministeri d'Hisenda senyor Pérez Oliva ens ha dit que avui surt pera Jaén una comissió amb objecte de girar una visita d'inspecció a la Delegació d'Hisenda d'aquella provincia.

Els jaumistes

Burgos. — La Joventut jaumista ha obsequiat al senyor Feliu amb un banquet, al que han assistit més de cent comensals.

El senyor Feliu digué que don Jaume li va manifestar a San Juan de Luz que estava molt satisfet de les forses amb que compta a Espanya pera la salváció de la patria.

Quan sigui precís, don Jaume s'encarregará personalment de la direcció de la seva política.

Aniversari doloros

La Joventut Republicana de Cádiz ha dirigit un missatge de condor a la viuda del fogainer del «Numancia» Sánchez Moya, amb motiu del primer aniversari del seu fusellament.

El sport que mata

Bilbao. — A la carretera de Balmaseda a Bilbao volcá un automóbil al passar per la vall de Zaida, resultant tres ferits, un d'ells gravissim. L'automóbil quedá destrossat.

Noves de Valencia

Valencia. — Els marmesors testamentaris del sabi canonge don Roc Chabás, mort fa poc, han entregat a la Reial Academia de Sant Carles diversos objectes arqueológics de gran valor, entre ells alguns mosaics y un capitell alarb de marbre, que'l difunt llegá a la nomenada Academia.

—Un tren que maniobrava a l'estació del NordNord agafá a l'obrer Ramon Ramírez, aixafantli el cap. El desgraciat morí. Era recent casat.

—Complimentant un acord del Consistori, l'arcalde ha enviat telegrames de pésam a son colega de Bermeo y al president de la Diputació de Biscaia per la catástrofe que ocasioná la galarna.

Parlant amb en Canalejas.-La situació económica

Aquesta nit publica el «Diario Universal» el quart article de son director don Daniel López baix el titul «Conversando con Canalejas».

Tracta de l'actual situació económica d'Espanya y entre altres coses, diu lo següent: progresos alentadors durant el mando del

La situació, segons les estadístiques, acusa partit liberal.

Recomanem que s'estudiin els datos de la recaudació, que encara que coincidint amb la guerra de Melilla, amb algunes calamitáts, amb les vagues, etz., arribá a proporcions inverosimils, que s'examini el desenrotllo dels ingresos de ferrocarrils, l'aument de l'edificació en l'any últim a Madrid, Barcelona y altres capitals, l'enorme aument del servei postal, el desenrotllo y consum de carbó, la difusió de la llum eléctrica fins en les últimes aldees y el constant creixer del ahorro y el segur.

Aquestes demostracions les aduirá'l senyor Canalejas quan se li combati.

A quins li diguin que'ls liberals passaren de les baixes grosses del superavit a les baixes flaques del déficit els contestará que ni abans hi hagué superávit ni ara hi ha déficit.

Això resulta paradógic, peró sí pot afirmar que no estém avui pitjor que ahir y que segurament en breu estarém millor que ahir y avui.

A pesar de la guerra de Melilla, dels gastos excepcionals en obres públiques, de la construcció de l'esquadra y la protecció a les comunicacions y tráfec marítim y de les millores a Correus y Telégrafs, que ocasionaren crédits extraordinaris, no ha decaigut la potencia financiera ni s'ha compromés en present ni en pervindre.

A quins han escrit y parlat de ruines y bancarrota den oposarsels el sintétic exámen que acredita la solidesa del crédit de Espanya.

Elogia la gestió dels ministres d'Hisenda senyors Cobián y Rodrigáñez fent aumentar la recaudació.

Diu que no's fa justicia als ministres de Hisenda lliberals, puig se'ls acussa de gastar molt y s'omitelx dir cóm recauden.

Se mostra partidari del pressupost extraordinari, per estimarlo indispensable, y en aquest fi recorda lo que varen fer a Russia, Italia, Bélgica y Fransa.

Diu que es hora de que formulada la liquidació del pressupost, el senyor Navarro Reverter exposi son pensament pera qué no hi hagi solució de continuitat y estancament, que sols podría justificarse davant una ruina, desventures y pertorbacions aterradores.

La política dels conservadors representa un extravii llastimós.

El més profitós debat será'l que desvaneixi certes coses pera que no s'explotin péls enemics de les institucions, així com hipérboles que injustificadament cedeixen déspréstigi del crédit públic y del partit liberal.

El balans de l'administració liberal quant termeni será pera ella honradíssim.

No recapasiten bé aquells lliberals que tenen por de que a l'abandonar el Govern deixém una estela de torpe gestió a Hisenda.

De Guerra

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publicará demá una proposta de destins d'oficials de la guarda civil y les següents reals ordes:

Convocant oposicions pera proveir tres plasses de mestres de taller de tercera classé y una d'obrer aventajat de segona y altres vagants en el personal de la secció de material d'artillería.

Concedint retir al coronel d'artillería don Román Anchóriz.

Concedint el pase a la situació de reemplàs al capità d'artillería don Joan Antonio Martín.

Madrid, 21, de 1 a 3 matinada

El Comte de Romanones

Ha negat el comte de Romanones la noticia que ha circulat d'alguns diputats que estiuejen a San Sebastián pensaven dar un banquet en son honor.

A última hora de la tarde, ha regressat a Sigüenza el comte de Romanones.

Emigrats portuguesos

Procedents de Cuenca han arribat a Madrid sis emigrats portuguesos, els quals aquesta nit han continuat son viatge a Hendaya, donde marxen a l'extranger.

El coronel Vives

El coronel d'enginyers senyor Vives, segueix millorant de les ferides que sofrí al caure prop d'Illesques l'aeroplá en que feia experiencies.

El pacient reb moltes visites y telegrames de persones que s'interessen pel seu estat.

La vaga de vidrers

Avui presenta millor aspecte que'n dies anteriors la vaga d'obrers vidriers de Madrid, donde segons sembla s'han iniciat corrents d'arreglo amb els patrons.

De Oviedo

Oviedo, 20.—La vaga de miners de Respinedo s'ha solucionat satisfactoriament mercés a les gestions de l'arcalde de Sama.

En el Centre de Societats Obreres d'Oviedo s'ha celebrat un mitjing organitzat pels obrers pasiegos pera secundar la campanya iniciada pels companys de diferents punts a fi de que quedi abolit el treball de nit y se compleixi la llei protectora de l'infancia.

De Girona

Girona, 20.—S'ha celebrat la sessió inaugural del Centre d'Unió Ferroviaria d'aquesta capital.

Presidí la sessió el company Ribalta, quefe de la secció de Barcelona de l'Unió Ferroviaria.

Parlá en Ribalta explicant els fins de la Federació y el resultat del congrés de ferroviaris celebrat a Madrid.

S'ocupá de l'assumpte Mallofré y digué que si a primers d'any no concedeixen les companyies de ferrocarrils la que aquéll demana, anirán els ferroviaris a la vagá general.

Després en Ribalta fou obsequiat amb un banquet.

De Tarragona

Tarragona, 20.—Ha acabat la vagá general d'obrers del camp de Villalonga.

Obrers y patrons han suscrit les bases d'arreglo davant les autoritats y el tinent de la guarda civil de Tarragona.

Se concedeix als obrers la jornada de deu hores y un aument del 60 per 100 en les hores extraoridinaries de treball.

De San Sebastián

San Sebastián. — El senyor Nardiz, ajudant del rei, ha marxat a Bermeo, ont el dijous rebrá a don Alfons quan vagi a assistir als funerals pels pescadors que foren víctimes del mar durant el darrer temporal.

Turistes nord-americans

El iat nordamericá que arribá ahir conduint a diversos turistes dels Estats Units, marxant demá a Santander. Després anirá a Gijón y seguirá el viatge a Portugal.

Un naufrec

Ha marxat a Lequeitio el pare del náufrag Escurra. Aquest se quedará a San Sebastián pera restablirse.

D'Alacant

Alacant. — Al barranc nomenat Molines se declará un incendi a una pineda.

Les flames s'han ensenyorit d'una gran extensió de terreny.

Les perdues materials són de molta consideració.

De Melilla

Melilla. — Han comensat les obres de la carretera que unirá Zeluan amb el punt nomenat Muley Resich y la posició de Zaio. Z Se presentaren a treballar en les obres 400 indigenes.

La carretera formará part de la circunvalació que comensará a la desembocadura del Kert y acabará a Zaio, prop del riu Muluya.

De Saragossa

Saragossa, 20.—Ha produit satisfacció general la solució de la vaga.

Las bases firmades son dotze, siguent les principals les que ja ting comunicades referents a la jornada de nou hores y al nomenament d'un tribunal d'arbitratge.

Els patrons se comprometen a donar colocació als vaguistes en el plas de deu dies.

Formarán el tribunal tres patrons, tres obrers y l'arcalde.

Han firmat les bases d'arreglament el governador, l'arcalde y quinze representants de patrons y obrers.

L'impressió de molts patrons es que's reproduirá haviat el conflicte, tenenise en compte la fórmula d'arreglo.

La vaga d'Alcoi

Segueix en el mateix estat la vaga de borrers tintorers d'Alcoi.

Els patrons han acordat reunirse amb una comissió d'obrers, pera buscar una fórmula d'arreglo.

De Málaga

Málaga, 20.—Aquest matí a les quatre se enjegá una traca que estava preparada pera avui, per haver calat foc a la metxa uns borratxos.

Les detonacions causaren gran alarma al veinat y feren que's desboquesin els cavalls d'un cotxe que atropellá y ferí de gravetat al cotxer y a un operari pirotècnic.

Ha comensat la feria que está molt animada.

Bandes de msica han recorregut els carrers.

—Han fracasat de nou les gestions pera solucionar la vaga, puig no s'ha arribat a un acord entre patrons y obrers en la reunió celebrada en el Govern civil.

Informació de l'extranger

Sobre les relacions hispano-portugueses

París, 20.—«Le Temps» publica un article en que s'ocupa de les relacions entr Espanya y Portugal.

Fa historia de les relacions diplomátiques entre'ls dos paisos desde la proclamació de la República á Portugal.

Recull les acusacions del gover lusitá contral es autoritats espanyoles referentment a l'auxili que se suposa han prestat als reialistes portuguesos.

Diu que'ls portuguesos acusen al govern espanyol d'abrigar l'intenció de conquistar Portugal.

Afirma que la reina donya Cristina ha rebut a Paiva Couceiro y li ha facilitat diners.

Creu també'l govern portugués que existeix a Espanya la secreta intenció de fode les potencies el manament d'intervenir éfimentar l'monarquía a Portugal, pera obtenir aquell país.

DARRERA HORA

Ha mort la mare den Pere Corominas

Acaba de morir la mare den Pere Corominas.

Es amb un fondissim dolor que doném la noticia de la mort de la mare del nostre estimat amic! A dos quarts d'una de la matinada ha finat la virtuosa senyora. En altra noticia donavem compte de la gravetat del mal y de les desconfiansses dels metgs. No ha fallat, desgraciadament el pessimista diagnòstic. Descansi en pau, la bona mare den Pere Corominas. Y que aquest home exemplar com a fill y com a ciutadà, trobi, en sa punyenta tristesa, el pàlit consol, pera'l seu cor llatzerat, del sentiment sincer que tots sentím del fons de l'ànima per la pèrdua irreparable. Y en el nostre condol, tots els qui coneixien la dolsa mare den Pere Corominas y sabien l'amor entranyable que aquest sentía per aquell gran cor de mare amorosissima, ens hi acompanyen els nostres amics. Descansi en pau la bona mare den Pere Corominas y que la terra li sigi lleu y blana!

ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI.—Gran companyía de sarsuela dirigida pels senyors Ruflos y Pérez Cabrero de la que formen part les primeres tiples Consol Baillo Pura Montoro y Lluisa Rodriguez. Avui dimecres. Nit a dos quarts de deu. Butaca 2 ptes. Entrada 52 cènts.—El millor cartell de Barcelona. Primer: Exit gran, «La Cocina». Según: El delíri de l'éxit (2 actes)

LA GENERALA

per Consol Baillo y Pura Montoro. Interpretació y presentació immillorables.—Demà Dijous tarde gran funció de moda. Primer: «La Cocina». Según: «La Generala». Aviat la sarsuela de gran espectacle «Las mujeres de don Juan», pera la que s'está acabant la pintura d'un magnific decorat y confeccionant un ric vestuari y atrés.

Teatre Soriano

Avui dimecres, Tarde a dos quarts de cinc Sessió popular preus economics. Butaca 40 cénts. Circulars 30, General 20. Cine, Pelícoles cantades. El mimo drama «Celos que matan». «Saldac», «Rondalla Aragonesa» y Cine. Nit a dos quarts de deu. Sessió especial Cine, El mimo drama «El Rey loco», Pelícoles Cantades y «Roldinis», «Saldac», «Rondalla» y Cine. Proximament «Balder».

TEATRE COMIC.—Gran companyía dirigida per Ricard Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar Avui, dimecres, 21 d'Agost, a dos quarts de deu Extra 45 cénts. «Dos grandiosos éxits» Primer: El nou sainet que interpreten a maravella les senyores de la Companyía constituint un veritable triomf

LA COCINA

Según: L'opereta en dos actes joia musical de nostre teatre

La Generala

d'immillorable interpretació y presentació, Immens èxit. Demá dijous tarde extraordinari Matinée amb «La Generala» y el nou sainet «La Cocina», a les cinc.

En preparació el gran espectacle de Perrin Palacios y Calleja «Las Mujeres de don Juan». Aviat grans debuts. Se despatxa a comptaduría.

BOSC

Avui dimecres' Tarde de 5 a 8. Colossal Sessió prenent part tota la troupe y la canzonetista

ROSITA GUILLOT

y debut de la ballarina «Julia García». Entrada lliure, Butaca gratis. Consumació obligatoria. Nit a les 10. L'exit del día, la Vedetta ovacionada totes les nits, l'artista francesa que omplena el Bosc d'un públic selecte

NITTA-JO

altre éxit, la canzonetista a transformació «Rosita Guillot» decorat exprofés, ademés pendrá part tota la troupe, Despatxos Carme, 20 y Canuda 8. Prox mament Debut de la canzonetista italiana, «Lilly Coquette».

LA RABASSADA

HOTEL-RESTAURANT

está obert tota la nit. Gabinets particulars Cuina de primera. Servei a la carta y cuberts desde cinc pessetes fins les deu de la nit. Telèfon número 7.648.

Concerts

en el Saló Menjador del Restaurant de 1 a 3 tarde y de set a nou nit, pel sextet que dirigeig el celebrat violinista D. Joan Sola.

Atraccions Americanes

Tota la nit

Scenic, Railway, Water Chute, Bowing, Alloys, Cake-Walk. Casa Encantada, Palau de cristall, Palau de la rialla. Passeigs, etz. Tramvia directe desde la Plassa de Catalunya a La Rabassada.

TURÓ PARK

Obert de 4 tarde a 1 nit. y amenisat per la Banda de Cassadors de Barcelona. Diferents Sports y Atraccions. Totes les nits a les 11 la célebre

Troupe del Caucaso

(Escenes de la vida a «Bohemia»). En breu importantíssims debuts. 25 cénts. Entrada de passeig, 25 cénts.

Saturno Parc

Gran éxit de l'aplaudida «Troupe inglesa Girls», 8 hermoses ingleses ¡¡30 atraccions modernes 30!! Banda d'Alcántara. Gran concurs de bellesa dedicat esclusivament a les modistes de sombreros y vestits, costureres en blanc, empleades en el comers y en general totes les senyoretes que dependeixin en tallers y despatxos. 750 ptes. de premis. Desde avui al día 28 del corrent, qui desitgi pendre part en el concurs deurá entregar fotografía en l'administració del Saturno Parc.

Entrada de passeig, 10 cénts.

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui dimecres hermós programa de pelícoles y grans atraccions MARTÍN notable ventriloc despedida.) El colossal duet SANNA MANCINI amb sou vast y hermós repertori. Ultims días de l'eminent cantanta d'aires regionals

La Torrerica

Demà debut colossal de l'atracció més gran de l'época.

La Centella

transformista sens rival amb treball nou y desconegut fins el día.

Tot Barcelona admirará tan gran atracció quines primicies ha pogut aquesta empresa adquirirles pera satisfacció del respetable públic que concorre an aquest local.

Conceris

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les nits a les deu. Altre exitàs. **La Revue de Verano**

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Concert y restaurant en l'hermosa terrassa jardí a l'aire lliure.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

20 d'agost de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'35	.....
— xec	.....	.....	26'75
París, xec	.....	.....	5'85
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	85'27	85'27
Alacants, ídem	99'20	99'10
Nords, ídem	102'80	102'65
Orenses, ídem	.....	27'80
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons	N/D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde	Obre	Tanca
Interior, fí de mes pròxim	85'27	85'27
Alacants, ídem	99'20	99'20
Nords, ídem	102'65	102'65
Orenses, ídem	28'00	27'95
Colonials. ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'45 p. 100	
Isabels	8'45	—
Unses	5'75	—
Or de quatre durus	5'45	—
Or de un y dos durus	4'45	—
Dollars	8'45	—
Lliures esterlines	28'50	ptes.
Francs	5'65 p. 100	
Marcs	129'00	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	85'35
— fí de mes	85'32
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'60
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	.....
Accions Tabacalera	.....
Riu de la Plata	484'00
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	5'80
Lliures	26'74

INFORMACIÓ DE A. BOADÁ

Borsa de París

4 per 100 Exterior espanyol	93'95
4 per 100 Interior	80'00
3 per 100 Renda francesa	92'67
5 per 100 » russa 1906	106'05
4 1/2 per 100 » » 1909	100'85
4 per 100 » turca	91'40
4 per 100 » Brasil	86'20
4 per 100 » Servia	88'05
Acc. f. c. M. Z. y Alacant	469'00
» » Nord d'Espanya	437'00
» » Andalús	307'00
» » Nacional mexicà	163'00
» Riu Tinto ordinaries	1994'00
» De Beers	536'00
» Rand-mines	164'00
» Gold fields	101'00
» Banc Espanyol Riu Plata	457'00
» » » Cuba	457'00

Borsa de Londres

Venezuela Dip. 3 per 100	58'75
Colombia 3 per 100	49'87
Rus 5 per 100 1906	106'00
Japó 5 per 100 1907	104'25
» 4 per 100 1910	84'87
Uruguai 3 1 2 per 100	74'75
Consolidat anglès 2 1/2 per 100	75'75
Exterior	92'00
Nicaragües	86'25
Costa Rica	64'37
San Salvador	96'00
Brasil	83'75

Les sessions borsàtils

Les d'avui han transcorregut, bastant desanimades continuantla mateixa indecissió d'air, en vista de que les Borses, tan les extrangeres, com la de Madrid, no senyalen cap orientació.

En la tanca del matí resten: Interior 85'27; Nords 102'65; Alacants 99'10; Orenses 87'80.

Madrid de la Borsa envía: Interior terme 85'27 proxim 85'45; comptat 85'30; Plates fi 484 proxin 485 3/4.

En la Borsa se cotisa la renda a 85'23 y despres d'insignificants fluctuacións resta a 85'22; en tituls petits de 86'10 a 88'00. L'Amortisable cinc per cent fluctúa entre 101'70 y 101'85. Amortisable quatre per cent se fà a 95'00 y 95'15.

París envía: Exterior 94'00-93'95; Nords 488-487; Alacants 470-469; Andalusos 308-307; Plates 457.

Els Nords donen el seu joc entre 102'65-102'75 y 102'60 que tanca: Els Alacants entre 99'35 y 99'15 quedant a 99'20; les Orenses desde 27'80 a 28,05.

En Obligacións: se cotisen; Municipals Stre a 96'50; del 1906 a 97'75 y 97'87; Bonos reforma a 96'75 y 97'00.

Prioritat Nords 82'75 y 82'50; Nords Osca 94'87; Alacants D 96'00; Roda Reus 56'00; Almanses adherides 77'87; Orenses prioritat 78'50 Tabacs de Filipines a 101'00.

Resten francs a 5'85 y lliures esterlines a 26'75.

A les cinc tanca el Borsí: Interior 85'27; Nords 102'65; Alacants 99'20; Orenses 27'95.

D'aquesta tanca a la d'air guanya o'07 la Renda; o'20 els Alacants. Perden o'05 els Nords.

Paris tanca: Exterior 93'95; Nords 487: Alacants 469; Andalusor 307; Plates 457.

La paritat amb els francs 585 demostren queestèm o'45 sota de Nords y o'10 d'Alacants. Els Andalusos surten a 65'00 y les Plates a 96.75.

La renda francesa resta a 92'67 y el Riu Tinto a 1.994.

A Londres el Consolidat anglés queda a 75'75 y les Nicaragües a 86'25.

Plassa de Barcelona

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 20 de agost

Els 100 kilos, fòra consumes

Andalús, nou	de 108'50 a 117'50	pessetes
Tortosa	de 130'00 a 143'50	—
Borges	de 000'00 a 000'00	—
Baix Aragó	de 141'50 a 165'00	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 4 vagons
— — Arribades .... 2 —

OLIS REFINATS

En caixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes cada un
— superfi.	6'50	— —
La Trompeta	6'00	— —

COTONS

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	201 a 203	195 a 197	191 a 193
Altres ports...	... a ...	193 a 195	189 a 191
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	000 a 000	000 a 000	000 a 000
Altres ports...	000 a 000	000 a 000	000 a 000

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 6r.*

HAVRE, 20 *de agost*

Café (good average)	Obre	Tanca
Setembre	79'50	79'75
Desembre	80'00	80'25
Mars	79'75	79'75
Maig	79'50	79'75

Sostingut.

NOVA-YORK, 20 *de agost*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre	.....	12'79
Desembre	.....	12'93
Mars	.....	12'99
Maig	.....	13'04

Sostingut.

PARÍS, 20 *de agost*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Agost	41'75	41'87
Setembre	36'75	37'00
4 Octubre	31'87	31'87
4 Janer	32'37	32'37

Sostingut.

HAMBURG, 20 *de agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	11'87	.....
Octubre-Desembre	9'97	.....
Janer-Mars	10'07	.....
Maig	10'22	.....

Sostingut.

LONDRES, 20 *de agost*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	11/5 ...	11/4 1/2
Octubre-Desembre	9/10 3/4	9/10 1/4

Sostingut.

LLANA

HAVRE, 20 *de agost*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	172'50	172'50

Calma.

PEBRE

HAVRE, 20 *de agost*

Tellicherry	Obre	Tanca
Setembre	62'25	.....
Desembre	63'25	.....
Mars	64'25	.....
Maig	64'75	.....

Sostingut.

METALLS

LONDRES, 20 *de agost*

Coure	..	..
Estany	..	..
Plom	..	..
Plata	..	..

HAMBURG, 20 *de agost*

COURE	Obre	Tanca
Septembre	157'00	.....
Octubre	157'50	.....

BLAT

Paris

4 de setembre	26'00

BESTIAR

Moltons —	Ptes.	1'60
Ovelles —	—	1'50
Corders —	—	1'60
Moltons castellans	—	0'00
Ovelles —	—	0'00
Corders —	—	0'00

Existencies escasses. Preus ferms.

Tocinos del país	Ptes	2'16
— Valencia	—	2'20
— Extremenys	—	2'00

Existencies escasses. Preus tendencia a alsa.

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 20 agost

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	33'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe	42'00
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	26'00
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	7'30
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfa tcal òssos 13/15 per 100	9'00
Escories Thomas 18/18 per 100 àcid fosfòric soluble	11'00
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat couro 90/100 puresa	8'50
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	72'00
— — —20 — —	8'25
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	4'20
	12'00

Societat Catalana d'Edicions

Quota mínima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana*, amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce,* y *L'immoralitat a Espanya.*

II. PROSES BARBARES, per *Pradenci Bertrana.*

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagès.*

Volums del primer semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu.*

II. HISTORIA CONTEMPORANIA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per *A. Rovira y Virgili,* amb un pròleg den *Pere Corominas.*

III. L'ORIGEN DEL CONEIXEMENT, pel *Dr. Ramón Turró.*

Seguiran obres de *Joaquim Ruyra, Josep Carner, Lluis de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori,* etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de **200 a 400** planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

Mercats extrangers

ESTACIÓ ENOTÉCNICA D'ESPANYA A CETA

La situació viti-vinícola a Fransa

Les invasions de «mildiou» que haviem anunciat en nostre Botlletí del mes de julio han quedat dominades en gran part.

Els mals han s'gut locals en sa majoría. Els canvis atmosférics regnants en aquesta part el continent no son gens favorables a la vegetació del cep.

Els cálculs publicats pels professors agrícols oficials en el mes de juny sofriran variacions importants fins l'época de les vermes.

Els comerciants están a l'espectativa fins a conéixer l'importancia de la próxima collita, originant aixó, una calma en els mercats y una tendencia a la baixa.

La situació dels principals mercats es la seguent:

A l'«Hérault», les vinyes presenten bastant bon aspecte, a pesar de la temperatura desfavorable que domina.

Al «Gard», l'estat de les vinyes es satisfactori en l'actualitat. Se creu comensar les veremes pera últims d'agost.

Al «Russillon», s'espera una cullita regular. Se cotisen els vins de 9 a 11 graus, de 35 a 36 francs. Les classes escaliñades de 36 a 37 francs.

Al «Tarn-et-Garonne», les veremes comensarán com de costum, del 10 al 15 de setembre. La cullita será abundant.

Al «Bordelais», la temperatura humida y calent podrá favoreixer el desenrollo de les malalties criptogámiques.

A les «Charentes», la cullita presenta bon aspecte.

A la «Champagne», les vinyes se presenten bé.

A l'«Argelia», se queixen de la secada. Els raims se desenrotllen malament.

***

PREUS DE PRODUCTES AGRICOLES ESPANYOLS Y ALTRES EN LES PLASSES DE CETA Y MARSELLA

Olis: els 100 kilograms, Borges, de 130 a 145 francs; Aragó, de 145 a 175; Andalusia, de 115 a 130, Tortosa, de 135 a 140.

Alcools: de vi, bon gust, de 125 a 130 francs, hectòlitre; de brisa, de 105 a 110; Nord, de 00 a 00; Nord extraí, de 60 a 62; d'industria. de 00 a 00; cognac, de 00 a 00.

Sucres: de 76 a 78 francs els 100 kilogs.; cristallisats, 69 a 70; *en entrepot*, de 48 a 50; bords, de 41 a 42; en brut, blancs, de 42 a 44; rojos, de 32 a 33.

Fruites: peres, de 15 a 20 francs; prèssecs, de 55 a 60; raim, de 00 a 00; pomes, de 00 a 0 ; albercocs, de 00 a 00; cireres, de 00 a 00; magranes, de 00 a 00 el mil; llimones, de 40 a 50 el mil; taronges, de 00 a 00 francs; mandarines, de 00 a 00; melons, de 0 a 0 dotzena.

Fruites seques y llevors: ametlles d'Alacant, de 000 a 000; de Cartagena, de 000 a 000; de Mallorca, de 230 a 258; amb closca de Tarragona (mollar), de 70 a 75; de Cartagena, de 100 a 110; avellanes de Tarragona, de 175 a 180; ab closca, de 70 a 75; panses de Màlaga, de 6 a 10 francs la caixa de 10 kilos; de Dènia, de 65 a 70 francs els 100; cireres seques, de 150 a 200; figues, de 30 a 35; pinyons, de 185 a 195; cacauets, de 00 a 00; anís de Màlaga, de 90 a 95; comins de 00 a 00; escaiola, de 28 a 30.

Llegums (verdes y seques): ceves, de 14 a 16 francs; alls de 65 a 70; patates; de 00 a 00; noves de 12 a 14, llantíes, de 20 a 28; mongetes, de 20 a 35; pèsols, de 20 a 30; faves, de 00 a 00; tomàtecs, de 30 a 35.

Forratges: herm, de 8 a 9 francs; aufals, de 8 a 9'00; palla, de 4 a 5; garrofes, de 00 a 00; segó, de 16 a 20 els 100 kilograms.

Suros: els mil, superfí, de 50 a 60 francs; fi, de 40 a 50; ordinari, de 35 a 40.

VINS ESPANYOLS A CETA

Alacant, de 13 a 15 graus, de 00 a 00 francs, hectòlicre; Alacant, de 11 a 12 id. de 34 a 36 id., id.; Benicarló, de 12 a 13 id., de 00 a 00 id., id.; Catalunya, de 10 a 12 id.; de 33 a 35; Priorat, de 11 a 12 id., de 34 a 37; Tarragona (Vendrell), de 12 id., de 00 a 00; Utiel (tipo Aragó), de 10 a 12 id., de 34 a 36; Valencia, de 10 a 12 id., de 33 a 35; Valencia, rosat, de 12 id.; de 00 a 35; Vinaròs, de 10 a 12 id., de 00 a 00: Moscatell (9 a 10° licor), de 15 id., de 00 a 00; Mistela blanca (9 a 10° licor), de 12 a 15 id., de 00 a 00; Mistela roja (9 a 10° licor) de 12 a 15 id., de 00 a 00; Vi blanc sec de Valencia, de 11 a 12 id., de 33 a 35 Vi blanc de la Manxa, de 11 a 12 id., de 34 a 36 Vi blanc de Catalunya, de 10 a 12 id., de 34 a 35 de Xerès y Màlaga. ordinaris y superiors, de 50 a 250 francs.

Ceta, 16 de agost de 1912. — El director de l'Estació, *Lluis Arismendi.*

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tel.

PERE COROMINAS

LES HORES D'AMOR SERENES

3 PESSETES

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, etc. Preus económics y resultats garantits. Nombrosos referencies

DAVID FERRER Y C.A (Societat en comandita)

Corts, 586 -- BARCELONA

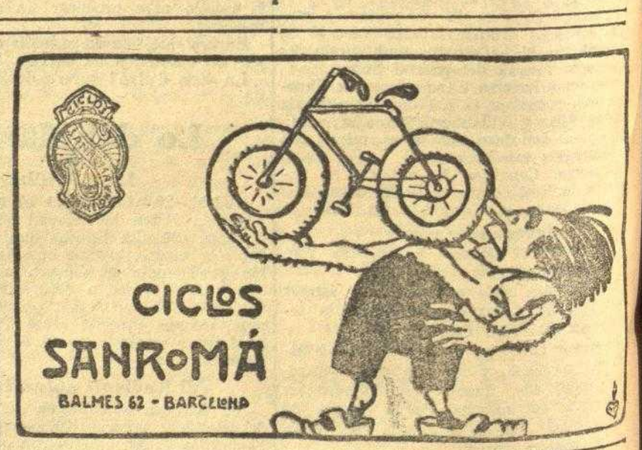

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfurosos, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NUMERO 54 cantonada al carrer de Sant Ramón).

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primera

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS

Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664

Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y toa garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

Maquines parlants

desde 20 ptes. Discos de totes clases amb un 10 per cent de descompte, continuament novetats. Taller de reparacions, promptitut y economía, VIDRE, 7 (prop la Plassa Reial).

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

Esqueles mortuories: se n'admeten fins a les tres de la matinada